

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám
Közlöny (Arany Bika-bérlő). — Telefon: 113 (7 mellék-
lalomással). Szerkesztési hivatalos órák délután 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám.
Arany Bika-bérlő) félemelet. Telefon: 113 (7 mellék-
lalomással). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

Nyílt és egyenes úton

Írta: Dinnyés Lajos
miniszterelnök

Kormányelnökké történt kinevezésem második napján egy szép ünnepi alkalomból katonáink előtt jelentem meg. Jól esett hozzájuk szólanom, az új demokratikus néphadsereg tagjaihoz, akik köztársaságunk és demokráciánk megvédésére esküdtek fel s mint dolgozó tömegek, ők is nem egy kiváltságos osztály érdekeit fogják szolgálni, hanem a nép ügyét — a nép ügyéért. A Hősök Terén kifejtetem előttük, hogy mi most a 48-as szabadságharc eszméjét, a nagy kossuthi gondolatot kezdjük megvalósítani; azt az időszert, nemes gondolatot, amelynek egyik igen fontos alapfeltétele a dumavölgyi népek demokratikus összefogása a zsarnokság és a feudális múltat visszakíváló reakció ellen. Újból hangsúlyozom, felelősségteljes örömmel arra fogok minden erőmmel törekedni, hogy ezt a gondolatot maradéktalanul megvalósítsuk.

Tisztaban kell lennie a magyar népekkel azzal, hogy felszabadulásunkat a világ nagy demokratikus népeinek közszolgálatának, elsősorban a Szovjetunióéknak, annak a sokat verszett orosz népeknek, amely igen súlyos vér- és anyagi áldozatot hozott a mi szabadságunkért. Aki erről megfeledkezik, az nemcsak hogy botor, süket és vak, hanem ellenség is; ellensége elsősorban viszályt szedő szabadságunknak és forradalmi vívmányainknak. Az ilyen ellenségekkel szemben többé nem ismerünk semmiféle pardont, leszámolunk velük, — még mielőtt jöveteletlen kárt okoznak demokráciánknak.

Azzal is tisztában kell lennünk, hogyha ezt a gyökeres leszámolást nem végezzük el, az állandó válság állapotában maradunk, ami egyáltalán nem lehet érdeke sem a népünknek, sem az országnak. Mert a válságokból többé nem kérünk; a tisztátalan, kalandpolitikanak immár örökre befellegett; senki és semmi sem akadályozhat meg bennünket a hároméves terv értelmeiben elkezdődő gazdasági munka véghezvitelében. Értse meg az egész magyar nép, az egész nemzet, hogy ez a hároméves terv nem egyetlen osztály, nem is csak egyetlen párt meg erősödését kívánja támogatni, hanem mindnyájunkét; mind azokat, akik a magyarság jövőjéért, a demokrácia megszilárdításáért hajlandók áldozatosan, fenntartás nélkül küzdeni, dolgozni.

A közelmúltban egyes csoportok görbe utakon s a demokrácia jelszavai mögé bújva igyekeztek megzavarni a parasztság és munkásság együttes erejével megindult újjáépítési munkát; odáig merészkedtek ezek a büdös elemek, hogy félrebeszéléssel és politikai mesterkedésekkel válságot robbantottak ki, — csak azért, hogy kisleltessék, vagy esetleg már csírájában megfojtsák ezzel a hároméves tervet. Azt hitték, hogy meg tudják akadályozni a termelés nyu-

Tildy Zoltán: A válság megoldása a magyar alkotmány törvényei szerint történt

A köztársasági elnök rádiószózata a hadifoglyokhoz és a nemzethez

Tildy Zoltán köztársasági elnök szombaton este rádió keresztül szótartott a hadifoglyokhoz és az egész magyar nemzethez.

A köztársasági elnök beszéde elején hálával emlékezett meg Sztálin generalisszimusz azon elhatározásáról, hogy még a békeszerződés jóváhagyása előtt hazabocsátja hadifoglyainkat.

— Ti, akik megérkeztek és azok, akik jönni fogtok, új Magyarországot találtok itthon. Az a véres rendszer, amely nemcsak titeket kényszerített ki otthonaitokból és dobott oda áldozatul a fasiszták büdös és esztelen támadó háborújának, de országunkat is rombadöntötte, nincs többé. — A magyar nemzet, amíg távol voltatok, eldöntötte az évszázados nagy pert, a földtelen, pusztuló milliók és a nagybirtok között. — Parasztságunk által az egész országban megszállott területek 98 százaléka várja az áldást az elvégzett emberi munka után. — Látni fogjátok, hogy ipari és bányamunkásságunk többé nem kiszolgáltatott rabja a nagytőkének, a munkásság kivívta a maga jogait.

A köztársasági elnök a továbbiakban hangzottatta, hogy a hazatért hadifoglyok itthon értesülni fognak nemcsak dolgozó népünk hősi és áldozatos erőfeszítéseiről, hanem arról is, hogy országunk átalakítása és a népet szolgáló demokrácia megszilárdítása nem ment és nem megy küzdelem nélkül. A régi rend hívei és hasznélvezői nem nyugodtak bele abba, hogy demokráciánk a társadalmi és emberi egyenlőséget akarja megvalósítani, hogy összetörje azokat a gazdasági nagyhatalma-

kat, amelyek rabszolgában tartották a dolgozókat. Megtörtént közben a bányászat, a nagyipari vállalatok államosítása vagy állami kezelés alá vétele; ellenőrzés alá vettük a nagybankokat, első lépésként az államosítás felé. Mindezt azzal a céllal, hogy az ország gazdasági és pénzügyi forrásai zavartalanul szolgálhassák az egész magyar népet.

— Talán ti is találkoztok fogtok a felszín alatt megbúvó propagandával, amely ezeknek a céltudatos intézkedéseknek hitelét próbálja lerontani és találni fogtok híresztelésekkel a nemrég megoldott válságról. — Csak arra kérlek benéztek, hogy minden érveléssel és híreszteléssel szemben nézzetek meg a tényeket és a tiszta valóságot. — **A válság megoldása, a kormányban történt változás kereszttelvéte teljesen annak a magyar alkotmány törvényei és rendelkezései szerint történt, amelyre magam is esküdt tettem.** A nyilvánosság hírei keringenek puccsokról, zavarokról és ti magatok fogjátok látni, hogy a főváros és a vidék hittel, rendben és nyugalomban dolgozik tovább az ország újjáépítésén.

— **Az egész nemzet nevében köszöntlek mindnyájukat, szeretteit és az egész nemzet nevében azzal az elhatározással, hogy itthon számotokra is nyitva lesznek a becsületes munka, a biztosabb és több kenyér, az emberi egyenlőség és az emberi szabadság útjai. Vegyétek át itthon az a bizalmat — és ez az én bizalmam is —, hogy népünk, amely most a súlyos időkben hallatlan életerőről tett tanúságot, élni fog jobb és igazabb életet az eddiginél.**

— A magyar nép egyetemet pedig arra kérem, hogy fogadjon minden segítségre kész együttérzéssel hazatérő hadifoglytestvéreinket. Hazatérésük nemcsak a hozzátartozók, hanem az egész nemzet öröme legyen.

— **A dolgozó magyar milliókhoz is van szavam — folytatta Tildy Zoltán. — Végezzék bátran, az eddiginél is több hittel és erővel munkájukat, ki a földeken, gyárüzemekben, kisműhelyekben, bányák mélyén, a szellem, a tudomány, a művészet minden területén. Ezek a dolgozó milliók demokráciánk fenntartásánálkülső színté hívei, munkájuk mellett örökjének a demokratikus belső egység mellett. Építsék és szilárdítsák meg ezt az egységet mindenütt az országban. Ez az egység újat fogja álni minden reakciós zavaró szándéknak, minden bizonytalanságnak és erőt fog adni annak a nagy építő tervnek a megvalósításához, amelynek munkáját augusztus 1-én megkezdni az ország.** A demokratikus erők egysége mindannyiunk hitét is meg fogja erősíteni — egy jobb és igazabb jövőben. Az egység által megszilárdult demokráciánk megerősíti a bizalmat országunk iránt, mélyíti őszinte barátságunkat a szomszéd népekkel, amelyekkel igazi békés testvériségben együtt akarunk emelkedni emberibb és magasabb életszint felé.

— Hazatértek! Hazatértek és itthoniak! Ha nem is könnyű még a sors, amit hordoznunk kell, nézzetek bizalommal a magatok, a családjaitok, az egész magyar nemzet jövődjé felé. **Független, szabad hazában erősödő, fejlődő szabad nép fogja itt élni eddiginél boldogabb életét.**

Fontos hortobágyi ügyek napirenden

A város törvényhatósági bizottsága hivatalos közlés szerint június 11-én fogja tárgyalni azt a bérleti szerződésjavaslatot, amely szerint a Jóváítéleti Hivatal 1946. január 1-től kezdődő 8 évre bevévni kívánja a város tulajdonát képező Hortobágyt a tölgyes terület nyugatra eső részét. Ki volna nek véve a bérletből a város részére szükséges épületek és a Mátyás mintegy 2.000 holdnyi terület, mely különböző városi célokot szolgál. A város legelőszükségletének növekedése esetén a kincstár a hasznóbérlet alatt is a hasznóbérleti terület déli és nyugati részén anynyi területet visszabocsát, amely a jóváítéleti szállítások zavartalan biztosítása mellett a város gazdasági közérdekeinek jószáallománya legteljesebb mértékben szükség, ha ez ellen az átvevő bizottság észrevétel nem tesz.

A kincstár által felteendő hasznóbérlet különböző tételéből áll:

a) A kincstár lemond az épületek, utak és műtárgyak helyreállításával felmerülő költségek megtérítéséről és a beszerzett berendezési és felszerelési tárgyakat a bérlet lejártával karbantartott jól állapotban a városnak visszaengedi. Arról azonban, hogy ezek a helyreállítási költségek megközelítőleg milyen összeget tesznek ki, arról, hogy mik azok a beszerzett (és talán beszerzendő) berendezési és felszerelési tárgyak, amelyek a várost logják illetni, semmiféle adat a szerződésjavaslatban nincs. Nem lehet föltérni, hogy ezen munkálatok becsértéke milyen összeget jelent, hogy tehát ennek egy évre egy egynyelvold része milyen összegű szolgáltatásnak felel meg.

b) Az adókat, járulékokat, illetékegyenértéket a kincstár a városnak megígéri. Véleményünk szerint hiányzik a kikötésből, hogy az ingatlanokkal kapcsolatban a bérleti idő alatt a jövőben bevezetendő új adókat is tartozik megteríteni. Véljük már rá eset, hogy az ugyanígy szövegezett kikötés mellett a bérleti idő tartama alatt bevezetett új adók megterítését a bíróság a városnak nem ítélte meg.

c) A kincstár a tűzbiztosítási díjakat tartozik a városnak megígéri.

d) A kincstár köteles a Hortobágyon kaszált jömnőségű szénából évente 2000 métercímát a városnak díjmentesen átadni. A mindenkori piaci áron ezen túlmenően is, ha a bérletnek felesleges van. Amennyiben a szolgáltatás évenkénti szárazság miatt szénatermés nem lenne, úgy a hivatalosan megállapított aszálykár százalékaának megfelelően csökken a díjmentesen átadandó szénamennyiség. Ez a szövegezés nagyon röviden és hiányosan írja elő azt, hogy a hasznóbér ezen tétellez hogyan lesz majd kiszámítandó. A szöveg csak arról beszél, mi lesz akkor, ha „szénatermés nem lenne”, de semmi sem szól arról, hogy mi történik akkor, ha szénatermés lesz ugyan, de a jó terméshez képest csak kevesebb mennyiségben. Egyébiránt az a véleményünk, hogy egyik évben jobb, másik évben gyengébb szénatermés bet. Alig tudunk rá esetet, hogy a

Az USA nem tagadja meg az új magyar kormány elismerését

Washington, jún. 7. (AFP): A külügyminisztérium szóvivője kijelentette, hogy az amerikai kormány jegyzékét mindaddig nem adják át a Szovjetunióknak, amíg nem érkeznek meg Weems tábornoknak, a magyarországi

szövetséges ellenőrző bizottság amerikai tagjának jelentése.

Jólétesült körökben úgy vélik, hogy az Egyesült Államok kormánya valószínűleg nem tagadja meg az új kormány elismerését és Seiden Chapin, az Egye-

sült Államok újonnan kinevezett budapesti követe hamarosan elfoglalja állomáshelyét.

Egyébként az amerikai külügyminisztérium nem folytatott eszmecsereket Nagybritanniával Magyarországról. (MTI)

godd menetet; úgy vélték, hogy zavart, pártikot kelte, majd megáll az országban a dolgozó kéz és ők akkor a zavarosban halászhathak. Keservesen kellett csalódnok ezeknek a szerencsétlen, lánoskezü politikusoknak. Válságot ugyan sikerült teremteniök, de további céljait már nem tudták elérni.

Hiába terjesztik most odakint és idebent a reakció és a korrupció gyászvízei azokat az ostoba, alaptalan híreket, hogy Magyarországon a válság fejtelenségét és nyugtalanságot idézett elő. E hazug hírek valódiságáról a külföldiek itt nálunk a helyszínen meggyőződhetnek. A hazai hírharangozók pedig azt mondják: a várt nyugtalanság, a beizért zavar nem miben-

nünk van, hanem öbennük; ez összeesküvők, a korrupció, a reakciók és a velük egyhúron pendülő taborában tapasztalható a legnagyobb méretű fejtelenség, mert úgy érzik, hogy ezt a csatát is elvesztették a demokráciával szemben; arra pedig, hogy újabb ütközeteket készítsenek, már nem lesz sem idejük, sem alkalmuk; de hiszszük, hogy érvünk sem.

Nyílt és egyenes úton kell haladnia a magyar demokráciának s mindnyájunknak, az ország irányítóinak is nyíltan, egyenes úton kell a magyar nép felé emelkedésének biztos jövőjét szolgálni. Bőrünkön érezhetjük, hogy a görbe út, a politikai mellébeszélés mit eredményez s hogy vezet Éber szemmel örkö-

dünk majd azon, hogy senki le ne térjen a nyílt, egyenes útról s aki ezután mégis újból megkísérelné ravasz mesterkedéseit, azokra könyörtelenül lesújt a demokrácia ökle, a magyar néptömegek ereje. Mert ahogy a most elmúlt válság idején bizonyítottuk, hogy igenis, van erőnk megállítani a kalandorok uralmát, még mielőtt újabb katasztrófát idéztek volna elő, a jövőben még fokozottabb örkődéssel leszünk résen. Törletlen a hitem a dolgozó tömegek jobb jövőjében, törletlenül hiszek magyar népem józan felelősségérzetében és komolyságában. Ez a hit ad nekem erőt arra, hogy eredményesen tudjam elvégezni a reám bízott feladatokat.

Gazolvány kének
HORVÁTH FOTÓTÓL,
Simonffy utca 1/b.

8-án, vasárnap fél 8 órakor

CSOKONAI SZÍNHÁZ CSOKONAI

8-án, vasárnap fél 8 órakor

Váratlan vendég

4. a. 4-ker **Janika** Filles előadás

a Klínikán nagy Szabadtéri előadás

Mosoly országa Előadás után villemes áll a község rendelkezésére

Telefon: 110

haszonbér a termés eredményétől legyen függővé tevé. Hiányzik annak a tüzetes megjelölése is, hogy az aszálykárt mely területre vonatkoztatva kell érteni. Vajjon csak a bérelt területre vonatkoztatva, vagy pedig a környékbeli szántóterületekre vonatkoztatva. Ez a szerződéses pont, ha így fogadják el, mindenesetre sok vitára fog alkalmat adni.

A bérlemény területén lévő épületek, kistak karbantartása a kincstár terhe.

A kincstár a Jóváítéleti Bizottság által át nem vett állatok 40 százalékat hatósági áron Hajdú megye és Debrecen város közönségének rendelkezésére fogja bocsátani.

Ha bizonyos területek a város részére vizsgálóbizottságnak, a köztakaró aránylagos része a várost fogja terhelni. Erintve sincsen az a kérdés, hogy ilyen esetben hogy kell majd a haszonbér összegét kiszámítani. Ugyancsak nincs rendelkezés arról sem, hogy gyepfőzés illetve mezőgazdasági használat milyen feltételek mellett történjen.

Véleményünk szerint a szerződés tervezet a közgyűlés napirendjéről levezendő volna, hogy — ha annak megkötésére egyáltalán sor kerülhet — kellő módon átdolgozassák.

II.

A Földművelésügyi Minisztérium Nettóközvetési osztálya előterjesztést tett a Földművelésügyi Miniszter Urhoz, amelyben a Hortobágy hasznosítási tervre utalással azt jelenti, hogy a Jóváítéleti Hivatal szerződés nélkül használja a Hortobágy nyugati részét. Ahhoz, hogy a Hortobágyban a Földművelésügyi minisztérium részére leendő bérbeviteléről érdemben beszéljen lehessen, alapfeltétel, hogy a Jóváítéleti Hivatal Onnan legkésőbb 1947. őszéig kimenjen. Az illetékes főosztálynak biztog tudomása van arról, hogy a Szövetséges Ellenőrző Bizottságnál már tárgyalások voltak a jóváítéleti állatok összegyűjtési rendszerének megváltoztatása érdekében. A SzEB-nél az a vélemény alakult ki, hogy a jövő évtől kezdődően már megynként történjen az állatok átvétele. Ezáltal a Hortobágyban mint országos gyűjtőközpontnak szerepe a Jóváítéleti Hivatal szempontjából is megszűnne.

Véleményünk szerint a Jóváítéleti Hivataltól köteendő szerződés tervezetét tehát ez okból is le kell venni a napirendről. A kincstár két szervének egymás között kell letárgyalni, hogy a Hortobágy bérbevitelére milyen feltételek mellett történjen.

III.

A földművelésügyi miniszter a legközelebbi napokban rendeletet intézett alárendelt hivatalaihoz s azoknak feladatát tűzte ki, hogy a hároméves terv keretén belül a Hortobágy-pusztát legalább 10.000 kat. hold területén rét és takarmánynövénytermesztés váljék lehetővé. — E cél elérése érdekében az utasítás szerint a következő tervezési munkálatokat kell június 20-ig elvégezni:

1. A Tiszapolgár és Tiszacsépe között építendő szivattyútelep

részletes tervét el kell készíteni olyan módon, hogy az belvíz át-emelésére, de egyúttal öntözővíz át-emelésére is alkalmas legyen.

2. Összekötő csatornát kell tervezni a szivattyútelep és a nyugati fő öntözőcsatorna között, a Halastó meglévő tápláló fűcsatornájának felhasználásával.

3. A fő öntözőcsatorna déli, mintegy 20 km-es szakaszát az összes mellék öntözőcsatornával együtt részletesen meg kell tervezni oly módon, hogy azok az előbb említett szivattyútelep, — valamint a tervezett hajózható és öntöző fűcsatorna segítségével egyaránt vízzel állítható legyen. Ilyen módon a Hortobágy területét a tiszalöki és a nagy tiszalöki öntözőcsatorna megépítése után gravitációs úton érkező öntözővízzel is módunkban lesz ellátni és ezáltal a két rendszer egymást vízellátás szempontjából támogatni fogja.

4. Az előbb említett csatornák mentén 10.000 hold terület rét és szalastakarmány termelés céljából való berendezésre terv készítenőd.

5. Elkészítendő a Hortobágy

teljes belvíz rendezésére és csurgalékvíz levezetésére szolgáló terv is.

Mint fentebb említettük, mindezeket a terveket június 20-ig el kell készíteni és jóváhagyás végett föl kell terjeszteni.

Kiemeli a rendelet, hogy a terveket arra való figyelemmel kell elkészíteni, hogy az 1947 augusztus 1. és 1948 augusztus 1. közötti 1 éves időszakban több millió forint hasznos beruházás már eszközözhető legyen. Azt, hogy hány millió fog a most ismert tervet részletre végrehajtására rendelkezésre állani, ezidő- szerint még nem állapítható meg. Kétségtelen azonban, hogy nem két-hárommillió forintból van szó.

Nyilvánvaló az előadottakból is, hogy a hároméves terv végrehajtása nem ábránd, hanem valóság s hogy annak fokozatos végrehajtása nem merül el a bürokrácia útvesztőjében.

Melegen üdvözljük az intézkedés újszerű gyors frissességét s érdeklődéssel várjuk a továbbiakat. (Z. J.)

Z. Nagy Ferenc

a Kisgazda Párt ügyvezető alelnöke

Kövágó József budapesti polgármester lemondott

A Kisgazda Párt politikai bizottsága a h. főtitkári teendők végzésével Gáspár Ervint és Rácz Lajos képviselőket bízta meg. Tudomásul vette Kövágó József budapesti főpolgármester lemondását. A párt ügyvezető-alelnöki teendői végzésével Z. Nagy Ferenc képviselőt, a megválasztott alelnöki állás teendői- vel pedig Filo Sámuel képviselőt bízta meg.

Implor Ferenc, a Kisgazda Párt új főtitkára, Z. Nagy Ferenc, a párt alelnöke és Huba Mihály szolnokmegyei képviselő vasárnap 21.30 órakor rádió-ankét keretében ismertették felfogásukat a Kisgazda Párt irányvonaláról.

utazik és útja során Ries István igazságügyminiszter társaságában Prágába is ellátogat. — Szakasits Árpád kijelentette, hogy bár útjának nincsen kifejezetten politikai célja, természetesen mindent elkövet, hogy a külföldi körökkel helyesen tájékozassa a magyarországi eseményekről.

Saláta Kálmán

nincs Svájcban

Svájc budapesti követségének felkérésére a külügyminisztérium közli a következőket:

Svájc budapesti követsége kérdést intézett a svájci szövetséges idegen ellenőrző rendőrséghez és a svájci kantonok idegen ellenőrző rendőrségéhez Saláta Kálmán svájci tartózkodása ügyében.

Mnkét rendőrség hivatalosan közölte, hogy „Saláta Kálmán nevű egyén Svájc területén nem tartózkodik”.

Két angol képviselő

érkezett Budapestre

Mr. Tiffang angol képviselő és felesége, aki szintén képviselő, Budapestre érkeztek. Az allomason a miniszterelnök és a kormány képviselőiben Bojta Béla miniszterelnökségi államtitkár fogadta az angol vendégeket. Az angol képviselők, akik magyarországi tartózkodásuk idején a kormány vendégei lesznek, a szövetségi kérdés tanulmányozására jöttek Magyarországra és néhánynapos itt tartózkodás után Prágába utaznak tovább.

Quaternikot és hat társát

halálra ítélték

A zágrabi bíróság szombaton hirdetett ítéletet Szalvko Quaternik és háborús bűntársai ügyében. A bíróság valamennyi vádlottat bűnösnek mondta ki és Siegfried Kase volt horvátországi német követet kötélláttal, Szalvko Quaternikot és öt volt ustasa minisztert golyó általi halálra ítélték. (MTI)

APOLLO MOZI

Ma utoljára Karácsonyi Margit énekművésznő és Falu rossza. Hátfőző!

AGROLZAKADT URILANY

magyar film.

Előadások fél 5, fél 7 és fél 9 vasár. és hűnapnap óé: 11 órakor is.

Telefon: 194

METEOR

filmszínház

Június 8. 9. Valamit víz a víz Zilahy világhírű regénye. Karády. Jévor nagy magyar filmje. Hírűdó

Előadások hétköznap: fél 6, fél 8-ór vasárnap: fél 2, fél 4, fél 6, fél 8-ór

Ortutay miniszter Szegeden

Szeged. Ortutay Gyula kultuszminiszter a szegedi dolgozók gimnáziumában tett látogatásakor kijelentette, hogy a kormány arra törekszik, hogy a munkásság és a parasztság az ország vezetésében méltó szerephez jusson. A dolgozók iskoláit az országban tovább fejlesztik. Két másik gimnáziumban hangsúlyozta, hogy a demokrácia a szabad hitoktatás kérdését az egyházakkal teljes megegyezésben fogja megoldani. Az egységes tankönyvek már a jövő tanévre elkészülnek. Ebben a munkában szem előtt fogják tartani az egészséges hagyományú egyházi iskolák szempontjait is.

Építési és közmunkaügyi tanácsokat létesítenek a vidéken

Az építési és közmunkaügyi miniszter rendeletet adott ki, — amely az építési és közmunkaügyi minisztérium vidéki szerveinek felállítására felől intézkedik.

Az amerikaiak legalább 25 évig nem vonulnak ki Németországból

Berlin. Petterson amerikai külügyminiszter-helyettes, aki már egy hete szemléltetőn van Németországban, kijelentette, hogy véleménye szerint nincs kilátás Amerika nemetszági politikájának megváltoztatására. Hangzottatja, hogy az amerikai külügyminisztérium természetesen rugalmas figyelmet szentel a német kérdéseknek. Azt a véleményét fejezte ki végül, hogy a demilitarizálás céljából az amerikaiak legalább 25 évig nem vonulnak ki Németországból.

Vasutas-sztrájk Franciaországban

Páris. Éjtelőtől kezdve Párisban a vasutasok sztrájkja következtében valamennyi pályaudvaron megszűnt a forgalom. — Hír szerint a kormány nem gondol sem lefoglalásra, sem mozgósítási rendszabályokra. Ramadier francia miniszterelnök figyelmeztette a francia vasutasok szakszervezetének küldöttéit azokra a súlyos következményekre, amelyet a vasutas-sztrájk okozhat. Erélyesen kijelentette, hogy a kormány

Napokon át csapadékos lesz az idő

Európát az Atlanti óceán felől hűvös légtömegek borították el s ennek nyomán Nyugat- és Közép-Európában esik az eső. Ez a csapadék már a Medárd-napi ciklusba tartozik. — Kilátás van

Augusztus 1-én új kollektív szerződések lépnek életbe

Kossa István legutóbb bejelentette, hogy augusztus 1-én új kollektív szerződések lépnek életbe, amelyek 15—20%-kal emelik a dolgozók életszínvonalát.

Horia Simát elfogták

A zürichi lapok bukaresti jelentésére hivatkozva közlik, hogy kézrekerült Horia Sima, a hírhedt Vasgárda alvezére, aki gyilkosságok tömegéért felelős.

GUMIK kerékpárra, babakocsira.

— Kerekpár alkatrészek —
— Műanyagjelő villanyszerelesek —

FÜLÖP LAJOS villanyszereleket vállalata, Csepő u. 33—35.

Vigszínház

mozi

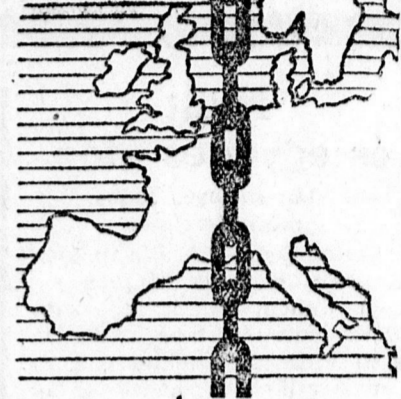
Debrecenben először a szívezzelő, megható művészi francia filmre nek:

Elvesztett boldogság

Fősz.: Pierre Blanchard, Michele Morgan.

Előadások ma 2.45, 4.30, 6.15, 8. hétfőn 4. 6. 8 órakor.

A leigázott Európa

Frank Capra döbbenetes erejű háborús filmsorozatának III. része!

a Vigszínházban.

Előadások: ma délelőtt 11 és 12, hétfőn és kedden d. u. 3 órakor.

A rendelet szerint egyelőre az ország hat helyén építési és közmunkaügyi tanácsot és építési ügyi főigazgatóságot; ezeknek alárendelve 27 helyen építési igazgatóságot állítanak fel.

Az amerikaiak legalább 25 évig nem vonulnak ki Németországból.

Bécs. A bécsi brit hatóságok szombaton hadseregparancsot kaptak, amely szerint a brit csapatok ez év vége előtt elhagyják Auszriát. A parancs szerint a hatóságoknak június 15. után nem szabad brit katonák abbeli kérényét elfogadni, hogy idegen nemzetiségű nő vehessenek el, tekintettel arra, hogy az angolok hat hónapon belül elhagyják az országot. —

Vasutas-sztrájk Franciaországban

nem tárgyalhat semmiféle nyervegető nyomás alatt; éppen ezért kérte, hogy szólítsák fel a vasúti munkásokat, álljanak ismét munkába. Amennyiben megkezdik a munkát, a kormány nyomban hajlandó a tárgyalásokat folytatni.

A svájci rádió jelentése szerint a francia vasutas-sztrájk miatt péntek óta szünetel a vasúti forgalom Franciaország és Svájc között.

Napokon át csapadékos lesz az idő

arra, hogy hazánkban még napokig csapadékos lesz az idő. Ha elkészt is, de a természetvilágosakat megis javítja a hárséges esőzés.

Az amerikai szenátus elfogadja a szakszervezetellenes törvényjavaslatot

Newyork. A szenátus 54 szavazattal 17 ellenében elfogadja a két Ház egyeztető bizottsága által egybehangolt szakszervezetellenes törvényjavaslatot. — A jelentés szerint a többség akkora, hogy a javaslat akkor is törvényerőre emelkedik, ha Truman elnök vétőjogával élje. (MTI)

— A nemzetközi kereskedelmi kamara kongresszusa, amely Montreauxban június 2 és 7 között tartotta ülését, befejezte munkálatait. A résztvevők nagy többsége az irányítottság ellen foglalt állást és kérte adák vizsgálata a szabadságot a magánkezdemenyzésnek.

Vásároljon

4 havi részletre készpénz áron

a „Részlet“ hitellroda könyvével.

Cipőt, textil, kész férfi és női ruhát, női és uridivat cikket, szőrmeárut, üveget, porcellánt, rádiót, csillárt, kerékpárt, bútort, órát, ékszert, könyvet, papírárut, esernyőt, látszerész és háztartási cikkeket.

Váltson vásárlási könyvet a „Részlet“ hitellrodánál

PIAC-UTCA 43. Svetits palota.

Beszélő számok a város pótköltségvetésében

Ary Lejos számvevőszéki főnök összeállította Debrecen város pótköltségvetését, azaz azt a keretet, amelyben felhasználásra kerülnek az eredeti költségvetés elölirányzatához képest mutatózó bevétel-többletek és fedezetet találnak az előirányzattal szembeni túlkidadások.

A pótköltségvetés 23 oldalas nyomtatott füzetben került a törvényhatósági bizottság tagjai elé. A rendkívül szakszerű, könnyen áttekinthető füzetből képet alkothatunk a város háztartásának kezeléséről, ennek eredményéről, esetleges bajairól, de végül igen érdekes ismertetőt kapunk a költségvetésről, mint felügyeleti hatóság háztartási útmutatóját utasításaitól.

Az elmúlt év augusztus 30-án megtartott közgyűlés a város összes szükségletét 13.232.148 forintban, a fedezetét 11.031.771 forintban állapította meg, a deficit 2.200.377 forint lett volna. A költségvetés jövedelmének sokáig húzódo tárgyalások után született meg, a tárgyalásokon kiesett a fedezeti tételek közül az addig Debrecenben maradt köznevelési költségvetés 800.000 forintos tétele, a szükségesek emelkedtek többek között a lakbérsegélyeknél 400.000 forinttal, az 50 kislakás építésénél 450.000 forinttal. Igaz, hogy csökkentették a szükségleteket is, de a csökkentések olyan fontos tételek voltak, mint pl. köznevelés, szociális, Libakert rendezése és a Petőfi tér rendezésénél 225.000, épülethelyreállításnál 147.937 forint.

A költségvetés jövedelmét végül is 2.700.000 forintra csökkentették.

A pótköltségvetési füzet közli a költségvetés jövedelmének indoklását, amely megállapítja, hogy Debrecen helyzete súlyos, hiszen a háborús események következtében 15.678 lakóépület közül 2450 teljesen elpusztult, 3100 súlyosan, 2317 könnyebben megrongálódott, a földreform során 46.494 kat. holdat vettek el a városból, ebből 27.000 hold erdő volt. Így a város gazdálkodását az eddigiekkel ellentétben alapokra kell helyezni.

Új jövedelemforrások lehetőségét vizsgálva a költségvetés megállapítja, hogy a saját szükségletekre szóló sertesvadásoknak a Vágóhídon való elvégzésére minden kötelező rendelkezés. Allig hisszük azonban, hogy a város közönsége ilyen rendelkezést hozna, mert a magán sertesvadásnak a vágóhídi díjjal való megdrágítása elsősorban az egy-két híztól nevelő kismembereket sújtaná.

Rendkívül érdekes az eredeti költségvetés jövedelméről a részletek, amelyek a szociáldemokraták emlékeztetésére elmulasztott kislakásépítő tervével, illetve annak sürgős lefolytatására és elfogadására után gyors végrehajtásával foglalkozik. A költségvetés jövedelmének kifogásolta, hogy a 100 lakás építéséről szóló határozatnak a szükséges fedezet kijelölésére vonatkozó része a pénzügyi megalapozottságot teljesen nélkülözi. Az építési költségvetés előzetes kormányhatósági hozzájárulása nélkül jelentésként összegű államsegélyt vett számításba a határozat. Jóllehet a fedezet egészen bizonytalan volt, a határozatnak törvényellenes azonnali végrehajtását mondta ki, az építést megindította és ezáltal a kormányhatóságot befejezték tények elé állította. Ez az eljárás a forintvédelem és az államháztartás egyensúlyát biztosító rendelkezésekkel nem egyeztethető össze. Mégis a költségvetés az alkalommal eltekintett a megioró

előirányzatot — mondja a pótköltségvetési füzetben ismertetett költségvetési rendelet. A költségvetés azonban ennek kapcsán figyelmeztette a várost, hogy a jövőben hasonló eljárásról tartózkodjék. Felhívta a tisztviselőket figyelmét arra, hogy azok, akik felsőbb hatósági jóváhagyást igénylő közgyűlési határozatok végrehajtására a közgyűlés utasítását, vagy felhatalmazást ad.

Az első félév gazdálkodásának eredményéről számol be ezután a pótköltségvetési füzet. Az Elektromos és Gázművek előirányzatot meghaladó eredményei dolgozott s anyagi helyzete megengedi, hogy a helyreállítási munkákat megkezdhesse. A fürdőnek a téli félév 70.000 forintos hiányát a nyári idény ki fogja küszöbölni. A vízműnél — sajnos — negyedmillió forinttal a vízművelés van, ennek fő oka, hogy a megrongált hálózatot nagymennyiségű víz elfolyik. A városi nyomda igen szép eredményt mutat fel, a téglagyár csak termelt, árult még nem dobta piacra. A gyógy- és ásványvízüzem „csak jellepezen működik”. Ezzel az üzemmel bizony erőteljesebben kell foglalkozni, mert igenis kifejleszhető szép prosperitásra. A gazdasági vasút pénzügyi egyensúlya biztosított, aktíván zárta az első félévet. A Községi Takarékpénztár zárja be a városi vállalatok eredménylistáját. Az alapoknál a csatorna helyreállítási alap költségvetését újra el kell készíteni, mert itt a csatornádíj 20 százaléka leszámlázása és az ezzel szemben az eredeti előirányzat szerint 600.000 forintos költséggel végzett helyreállítási munkák felborították az alap költségvetését.

Beszélő számokat találunk a város háztartásáról. Az első félévben önkormányzati szolgáltatásokért 2.930.000 forintot folyt be az előirányzott 3.100.000 helyett. „Az önkormányzati szolgáltatások” a legváltozatosabbak, illetve, díjak, bélyegek, törvényhatóságot illető adók, vigalmi adók, helypénzek, legelőbér stb.

Az előirányzott 100.000 forintból 92.000 folyt be városi bélyegek eladásából. Anyakönyvi díjakból 14.430, ötezerrel több, mint az előirányzat. Munkajuttatásból a városnak a belfogyasztási adó: 275.500 forinttal, a szesz-, likőr- és sörfogyasztási adópótlék is 67.000 forintot hozott a város pénztárába. Pezsgőt már kevesebbet isznak a városban, a pezsgőfogyasztási adóból csak 2310 forint jött be. Van még szeszisalforgalmi illeték is. Összesen a négy adónemből a városnak 374.682 forint jut, ennyi haszna van tehát Debrecennek egy félév alatt ebből, hogy lakói nem vetik meg a szeszét.

A nyilvános illemhelyek használati díjából az előirányzatnál több, 10.000 forint gyűlt be.

Nagy kiesést mutat a Közlekedési tényleges bevétele az előirányzathoz képest. Csak 125.000 forint a bevétel az előirányzott 231.000 forinttal szemben.

Jelentős haszna van a városnak a bálók, hangversenyek egymásutánjából. Az előirányzott 66.000 helyett 114.000 a város vigalmi-adóbevétele.

A vágóhídi díjak is sokat hoznak a konyhára. Az előirányzott 90.000 forint helyett 168.000 folyt be.

A piaci helypénzszedés többet hozott, 180.000 forint előirányzat után 210.000 folyt be.

A Hortobágy szénatermése

14.000 forinttal több, mint az előirányzott 30.000 forint.

Vállalatoktól is kap a város részesedést, a városi nyomda 30.000 forintot, a HÉV 22.000 forintot.

Az állami szolgáltatások, az állami adószedések és az illetményadó kevésbé eredményesen folytak be a városhoz, mint az önkormányzati szolgáltatások. Kémmillió helyett csak 1.700.000 folyt be.

A város költségvetési hiányát Államsegélyből és Államkölcsönből fedezi. A Közületek Támogatási Alapjából 1.405.000 forint államkölcsönt kap. 128.000 forint pedig az államsegély összege.

Az első félév eredményei után az új szükségletek figyelembevételével elkészült új pótköltségvetés a háztartás pótköltségvetését 1.342.365 forintban állapítja meg. 54 kisebb tételből adódik össze a pótköltségvetés végösszege. Érdekesebb tételek: elfogyott már az utazási költségekre és napidíjakra előirányzott összeg, újabb 14.000 forint kell az újabb utazásokra. A városházán sokat utaznak. A hivatali szükségletek 45.000 fo-

rinttal emelkednek, ebből 30.000 forint csak a telefondíjak fedezése. Sokat telefonálnak... Az emlékeztetés kudarát „Sless, Adj. Segíts” hangverseny és a pénzügyigazgatóságos lévő emléktábla költsége is benne van a pótköltségvetésben, 6100 forinttal. Közművelődési intézetek, egyesületek felsegélyezésére újabb 9000 forintot állítanak be.

Nagyobb tételek az 1.300.000 forintos pótköltségvetésben az elmulasztott karácsonyi segély 108.000 forintja, közmunkára 160.000 forint, útépitésre 90.000 forint, a Petőfi tér rendezésére 50.000 forint. A városnak házal után 148.000 forintot kell fizetni házadóba.

A bevételi többlet a kiadási megtakarításokkal — összesen 1.015.000 forintot tesz ki a pótköltségvetés előirányzata szerint.

A pótköltségvetésben foglaltakkal így a város szükséglete 14.319.611 forintra rúg, a fedezet 11.292.819 forint. A pótköltségvetés után előálló hiány tehát már felül van a hárommillió: 3.026.792 forint.

Előléptetések, pótköltségvetés, a Hortobágy berbeadása és a színház ügye a közgyűlés előtt

A város törvényhatósági bizottsága szerdán rendes közgyűlést tart, amelyen döntenek a városi közigazgatási alkalmazottak, valamint az Elektromos és Gázművek alkalmazottainak soron kívüli előléptetése tárgyában. A közgyűlés elé kerül a város pótköltségvetése. Dönteni fognak a Csokonai Színház berbeadásáról. A tárgysorozaton szerepel a jóváhagyott hivatalka a várossal a Hortobágy egy részére vonatkozó bérleti szerződése; a villanytelep építkezéseire 200 ezer forint kölcsön szerzése, a közcsatornahálózat helyreállítási munkálatainak végelszámolása, a törvényhatósági utak át-

DEBRECZEN 3. OLDAL 1947. jún. 8.

hengerelesének vállalatbaadása; a zeneiskolai tandíjak új megállapítása. A közgyűlés kiegészíti a közgyűlést és a szakbizottságokat.

A keddi közgyűlés a közgyűlési tárgyak előkészítése mellett dönt a vágóhídi hűtőház és a Stadion helyreállítási munkálatainak vállalatbaadásáról.

A közgyűlés tárgysorozatán 36, a közgyűlésen 38 pont szerepel.

A városi tanács javaslatait hétfőn délelőtt pártközi értekezleten vitatják meg, hogy a kis- és közgyűlésen egységes állásfoglalás lehetséges legyen.

Kislakás a templom köveiből

Június második napján, hétfőn volt három éve, hogy a háború pusztító viharának áldozatul esett Debrecen — építési rangsorban második — legrégebbi temploma, az Ispótláji templom, mely több mint két évszázados multira tekinthetett vissza. Maga az Ispótláji templom pedig négy évszázadig volt soká ki nem avó, a viharos századok során sokszor egyetlen világot fáklyája az evangélium világszínképének Debrecen történetében.

Az isténzény, amely a felebarátj szeretett ründöklő bizonyítéka volt, az elszegényedett, előregedett, munkaképtelenné vált aggok menhelyeként már 1529-ben fennállt a Csapó utcán, egy elhagyott franciskánus zárdában. A mai Ispótláji telep 1553-ban keletkezett, de 1705-ig nem tekinthető rendszeres intézménynek, mert csak szegényesorú, de adót fizető zselélek, menekült jövevények, társadalmi és vagyoni megkülönböztetésére vonatkozott az Ispótláji einevezés, 1704-ben azonban itt építették fel a Nagytemplom után a második református templomát — a Kistemplom helyén akkor még csizmadia szin állt —, s a következő évben megszüntette a városi tanács a Csapó utcai intézményt s ide telepítette ki, de egyházi fenntartás alá csak közel ötven év múlva került. Addig a város fenntartása alatt állott. Hogy milyen szerepet játszott az Ispótláji a város történetében, az a szegényügyi rendelkezésekkel kapcsolatban világítható meg-

legjobban. A város jegyzőkönyvében ugyanis van egy tétel, amely szerint: aki koldulni merészel, azt a tanács elfogatja, hóhér kezére adja, vagy a városból kicsapja. De amelyik koldus alamizsnára szorul, az menjen az Ispótlájihoz, azonnal senkinek sem szabad koldulni. Fel van jegyezve továbbá, hogy az Ispótláji koldusok minden hónapban egyszer publikáltassanak a templomokban s aki a polgárok közül jótékonykodni akar, juttassa oda adományát.

A templom fennállása alatt sok vihart ért meg. Mint már említettük, 1704-ben építették, harangot azonban csak tizenkilenc év múlva kapott s toronyát még később építették fel. Első papja Debreceni Ember Pál volt, aki a felvidékről a Rákóczi-féle szabadságharc következtében volt kénytelen ide menekülni.

1811-ben hatalmas tűzvész pusztított a város területén s ez elhanyagoltan az Ispótláji templomot és parókiaiát is. Újjáépítési költségeit a város fizette. Ez az anyagok árán felül 3.320 forint volt és külön a két harang ára 1.800 forint. Negyven év múlva azonban ismét olyan rossz állapotba került a templom, hogy be kellett zárni. Javítás után 1898-ban ismét bezárták s egy év múlva megint tűzvész áldozata lett. 1901-ben felépítették hatalmas áldozatok árán, de nemsokára ismét vihar seprte körülötte: az első világháború, amelynek céljaira feláldozták a harangokat. Mikor

ezt az időt is átvészelték, elérkezett a második világháború és egy ragyogóan napsüéses pénteki napon, három évvel ezelőtt bombatámadás következtében teljesen lerombolódott.

Két évig feküdt romokban ez a templom, amelynek a legnagyobb gyűlékezete volt a város református templomja között. A múlt évi május elsejétől kezdve október 1-ig önkéntes munka keretében folyt az elhárítási munkálatok, míg most ez év májusától kezdve a város műszaki igazosztálya vette át a munkálatokat. Öt hete folyik a téglák kiemelése, amelynek 80 százaléka a város birtokába megy át s ezt a városi kislakások építésénél fogják felhasználni. A fennmaradó 20 százalék az egyházzsrt illeti meg, ez azonban éppen csak arra elég, hogy kerítést emeljenek, belőle a parókia köré. Az iskola újjáépítése is folyik, ez azonban a hívek adományainak köszönhető inkább. Bár a háború következtében a hitélet is romokban hevert, megkezdődött a lelki újjáépítés is. Ennek hatásaként a hajdan legnagyobb számú gyülekezet ma már ismét teljes számban áll, s ha templomuk nincs is, mégis részvesznek az istentiszteleteken, amelyet a parókia területén álló gyülekezeti teremben tart meg az egyházzsrt szeretett lelkésze, dr. Farkas Pál. Es ez a gyülekezet templom nélkül is tovább hirdeti a magyar reformáció ható, alkotó és megtartó erejét.

HIRDETMÉNY

A magyar miniszterelnökségen működő magyar javak bizottságának értesítése szerint a Romániában lévő és a Casbi. alá vont magyar javak feloldása a közeljövőben nagyobb ütemben lehetségessé fog válni. Ezért felhívom mindazokat, akik Észak-erdélyben vármegyét, városi vagy községi alkalmazottak nyugdíjasok, vagy elbocsátottak, akik a Casbi. zárlat által érdekelve vannak, hogy a zár alá vett ingó és ingatlan vagyonekről az alábbi adatokat két példányban kiállítva 15 napon belül jelenték be az I. fokú közigazgatási hatóságnál (Rendőrségi épület fsz. 40. sz. szoba).

A bejelentéseknek a következő adatokat kell tartalmaznia:

1. A vagyon tulajdonosának nevét, foglalkozását, jelenlegi pontos lakhelyét. Romániában metől meddig és hol volt lakhelye, állampolgárságát.
2. A lefoglalt ingó, vagy ingatlan vagyon leírását a) az ingatlanlannál: annak pontos fekvési helyét (megye, járás, város község), minőségét (ház, telek, mezőgazdasági ingatlan stb.), az ingatlan vagyon hozzávetőleges értékét forintban, leuban stb.), ingó vagyonnal a tárolási hely megjelölését (megye járás, község), annak minőségét és mennyiségét (pl. készsoba bútor, gazdasági felszerelés, állatok számszerint stb.). A vagyon hozzávetőleges értékét forintban, leuban.
3. A vagyon mikor, mely hatóság által, milyen címen vétettet zár alá.
4. Tett-e a tulajdonos lefoglalt vagyonának felszabadítása iránt intézkedéseket, ha igen, hol, mikor, mely hatóságnál?

Városi Tanács

Varrógép, kerékpár eladás
Harvái Tihomir művész, Hunyadi-u. 16

VÁSZON-RUHA
ING-KABÁT
BALLONKABÁT
VÁGÓ
Széchenyi-utca sarok.

Völegények és bálozó ifjak gondúzóje a VÉGH ruhakölcsönzője Vár utca 1.

Szemüveget-napszemüveget nagy választékban VOJTH IMRE látszerésztől Kossuth-u. 2. (Városháza épület) — Szolid árak!

Komplett hálók, kombinált szobák, recamierek, festmények, szőnyegek, valamint magános bútorok a legolcsóbban kaphatók. Ivány Endre lakberendező és bútorkereskedő raklárban Piac-u. 67. és Püspöki palota Nagy, m. pl. szobor. Ugyanott mindenféle bútorok vétele.

Tomboló siker! Karácsonyi Margit a legszebb hangú magyar dalénekesnő személyes fellépte cigányzene kísérettel a FALUROSSZA gyönyörű magyar film kíséretében az APOLLO moziban.

MEGNYILT a TÓTH cukrászda a Nagyerdőn. Fogylalt! Sütemények! Tánc!

DEBRECENI

Szabad Szó

MEDÁRD-RIM

Az eszt tovább nem kell várni: Meghozta azt a jó Medárd!

FORDÍTOTT VILÁG

Szájaim mentek a Miki és az ő papája, Pápai fordított, míg neki tengőrszadrágja, Kérlek tőle: mikor lesz meg a 5 szót gyermeke a manák: — Majd ha rövid nadrágom lesz, akár a papának.

KINEVEZÉS

Mondják, hogy Menev János h. polgármester személyesen apficsók a (fútolfooskonóval) a Faddytárgyalás napján az asszonyokat, Főösvezetővé kinevezése várható.

BAJ VAN A VIZSEL

Három napja sok zavar van a vizsel. Ugy látszik, sokat poszokoltak el a Faddytárgyalás napján.

INGYEN ZUHANYT

zapot az imádkozó asszonyok. Nem kéne ingyen-zuhany; rendezési-tenni máskor is, nemcsak a népbírósi tárgyalások idején?

NE LEGYEZÜNK MACUNKAT

A „Nópiap” írta: X-né és Y-né a népbírósi tárgyaláson intergetett a tanuknak hogy miként valójának. Valóság: X-né és Y-né a nagy hőség miatt legyerte magát.

KÉRDÉS

Szabó Kálmán azért loooltatott, mert szereti a spricort?

A HÉT LEGJOBB BEMONDASA

Egy hét előtt a forró aszfaltot b6. egészen meglooolták. Tócsában áll a víz a járdá szélén. Arra megy valaki a megkérde:

Kik imádkoztak itt?

EGYIK KÖNYVEZŐ, A MÁSIK NEHEZEZŐ... Az ipartestületi választásokat a városi tanács megsemmisítette. Semmit sem ér a választás, ha a városi tanács megsemmisíti.

ELTÖRÖLTÉK A CIMEREKET...

A népbírósnak az egyik fél így emelte a népbírósnak: (akintetes népbírósnak). Az emók figye-mestette, nincs már cím, ne használjon címet. Hát hogy szólítsam a bíróságot, kérde a tanú. Hát mondjá, hogy kedves, vagy drága, udas bíróság.

SORBANALLÁS

A nagyerdői strandon a kánikulán a penzár előtt száraz álltak corba jégvárás végett. Sorba álltak a vízért...

INKABB A STRANDON

Nem e lehetne vasárnap a kánikulai melegre való tekintettel a bajnoki labdarugómeccsüket a nagyerdői strandon megtartani?

NEVETŐ FEJFA

Itt nyugozik Kuong Béla s. k. SMLÁKEZTETŐUL

A gyámokban az a panasz, hogy sajtó fajtáját sohasem káncolja meg.

PARESZÉND

— Hol voltál az estjei? — Okos asszony lyet nem kérdés. — Okos ember nem marad ki éjjei. — Okos embernek viszont nincs foiesége.

SZINPADON

— Gyorsan kikapcsolni a lámpákat! A művésznők lámpaláza van.

SZERKESZTŐSÉGI ÜZENET

Atabastrom Lehesseges, hogy egyot, len vágya, hogy nyomtatásban lássa a nevet? Ajánljuk, sürgeen csináltasson száz névjegyet!

AZ IFJUSÁG UNNEPÉN

meggyőződhetünk róla, hogy a mai ifjúság valóban bájos. Ali ez különösen a szavalókra. Nem tudták a verseket és mégis ki mertek állani a közönség elő.

TANACSTALANUL

egy helyben topognak — mondotta az ifjúsági nap egyik szónoka. Tétélet szonni a gazolta is, mert míg nem sugtak neki tovább a függöny mögött, tanácsalannul, egy helyen topogott.

JARVANY DEBRECENBEN

Debrecenben is felhívta a fejét az új jarvany a ragályos tárgyalás-kör (dumatrik). A városban többen áldozatul estek.

MEGFELEL CÉLJÁNAK

Környéi István debreceni feltaláló szabadalmi kért új találmányára, a fedett napozopadra. Elnye, hogy nem sűt rá a nap.

LOCSOLJAK MAP AZ UTCÁKAT

Kedden délelőtti végre megkezdtek a poros debreceni utcák looolását. A Burgundia-utcán indult meg a polgármester utastására a looolás, (lehet, hogy nem is az utat akarták looolni?)

EZ IGY IOAZ

A Kisgazda Pártnak kizdrólagos zöbhege van.

ORMANYVALSAQ

Többször megkapták a ayári náthát. PARESZÉND

Végh Dezsé miért ex-polgármester helyettes?

— Mert szereti az ex-ot...

JELMONDAT

Porban az igazsági (Debrecen város köztisztviselői vallalata).

RÉMHIR

Az állam az erdőkertőlkhöz nasonlón a munkakerülők stábasorolásra gondol. Rövidesen felállítják a debreceni munkakerülőket, a debreceni munkakerülőket közül kinevezendő főmunkakerülő személyének megállapítására pártközi értekezlet ül össze.

ONALLÓ TOPRENQAS

Nem lehetne az utcákat máskor is öntöni, nemcsak tüntetéseknél?

JOBB LENNE

Meglátnuk Geró miniszter beszédéből, hogy az amerikai árukölcsönből negyven évre el vagyunk látva hasmenés elleni szerrel. Bizony jobb lenne, ha negyven évre hnetelvársági szerkeblt lennénk ellátva.

AKTUÁLIS

Az idén jó dinnyetermésünk lesz. Názam miniszterelnökünk is Dintudás.

Heti krónika

A magyar demokrácia eddigi legnagyobb válsága 48 óra alatt megoldódott. Attól a pillanattól kezdve, hogy Nagy Ferenc külföldön lemondott tisztéről, gyorsan peregetek az események. A nemzetgyűlés politikai bizottságának javaslatára a köztársasági elnök Dinnyés Lajost bízta meg kormányalakítással. A kormányban ezonkivül a külügyi tárca cseréről gazdát. — A szovjet hatóságok a letartóztatott Kovács Béla és két társa vallomása alapján jegyzőkönyvrészleteket hoztak nyilvánosságra, melyek súlyosan kompromittálók Nagy Ferenc és Varga Béla ellen. — Varga Béla a kormány megalakulása után megszökött az országból és hír szerint Svájcba utazik. — A Kisgazda Párt új elnöke Dobi István lett, aki a párt gyors és teljes megtisztítását jelentette be. A párt nagyválasztmánya még e hónapban összejül és több napos fontos értekezletet tart. — A párt kizárta Nagy Ferencet és Varga Bétát. — Balogh István lemondott államtitkári tisztéről és megvált a Kisgazda Pártban elfoglalt pozíciójától is. — Kovács József budapesti polgármester lemondott állásáról. — Magyarország amerikai, svájci, és párisi követét kijelentette, hogy nem tekint magát Magyarországhoz képviselőjének és nem tér haza Magyarországra. — A két munkáspárt felvetette az új választások lehetőségét. A választásokat észre tervezik. — Az elmúlt héten az egész világ közvéleménye Magyarország felé fordult érdeklődéssel. A világsajtó a legkülönbözőképpen foglalt állást a magyarországi eseményekkel kapcsolatban. Az Országos Nemzeti Bizottság a legerősebben visszautasította a kormányalakítással kapcsolatban külföldön terjesztett változó híreket. A Bizottság megállapítja, hogy a kormányalakítás az alkotmányos formák legszigorúbb betartásával ment végbe. — Az USA kormánya felvilkogostást várva a magyar helyzetről, felfüggesztette a Magyarországnak engedélyezett 30 millió dolláros hitelt. — Az amerikai szenátus ratifikálta a magyar békeszerződést. — Moszkvában befejezés felé közelednek a magyar-szovjet kereskedelmi tárgyalások.

A hét fontosabb rendeletei

A vasárnapi 121—122. sz. Rendelet Tára közli a kormányrendeletet, amely szerint az egyetem mellett működő esti munkástanfolyam elvégzése képeste a közlgazgatás körében főiskolai végzettséghez kötött állásokra. — Kormányrendelet jelent meg a fogyasztási adó alá eső termékeket előállító vállalatok ellenőrzéséről. A kormányrendelet adott ki egyes pénzügyi ellenőrzéséről. — A földművelésügyi miniszter kedvezményes sertéspestis védőoltásról adott ki rendeletet. — A pénzügyminiszter rendelkez szerint a Nemzeti Bizottságok által kiállított bizonyítványok illetékmétségek. — A pénzügyminiszter rendelete szerint figyelembe kell venni a háborús károkat a vagyonszámítás szempontjából. A keddi 123. sz. Rendelet Tárában van a kormányrendelet a közalkalmazottak szabadságidejének szabályozásáról. A szerdai 124. sz. Rendelet Tára hozza a kormányrendeletet a vállalati nyugdíjpénztárak által fizetett nyugdíjakról. — Az Iparügyi miniszter oszlokkentette a típuspókok árát. A csütörtöki 125. sz. Rendelet Tára közli a kormányrendeletet a léfegyverek, kőrmerek beszoigaltásáról, július 10 az új határidő.

Autó és motorkerékpárgumik futófelületezései, javításai garanciával TÓTH gumiüzemben Miklós-utca 7. sz.

A Kollégiumi Kórus Budapestén

Felejtethetetlen három napot töltött a Kollégiumi Kórus az elmúlt héten Budapestén. Ezek a nagybőrszt tanítóképzés leányok és fiúk olyan művészi teljesítménynek voltak ünnepeit és boldog részvevői, amiről a budapesti sajtó zenekritikusai és az illetékes szakemberek csak a legnagyobb elismerés hangján tudnak nyilatkozni. A Kórus hangversenyeiről azóta megjelent ismertetésekbl idézünk néhány sort: „Ennek a Kórusnak nem a magamutogatás a célja. Művészi hitvallása van: Bartók, Kodály, szlovák népdalok, román, orosz kórusművek, nyugati énekkari művek válogatott darabjai. Vagyis: XX. századi kultúra, a szomszéd népekkel való kulturális együttműködés és a nyugatit való lépéstartás bátorsága. Gyönyörű művészi program ez, de szép, hogy ezt vállalták, debreceni diákok. De jó, hogy ezt hirdetik” írja a „Szabad Szó. Gaál Endre többek között ezt írja a „Magyar Nemzet”-ben: „Az új Maróthy, Csenki Imre, a ma korszerű „ékes vocalis musica” spiritus rectora lelkes és dinamikus nevelő. Animálni, éneklő lélekkel formálni tudja az ifjúságot...” A növendékek „noha nem kifejelett organumok, már hangszint hoznak, kulturáltan, szépen és fölényes anyagismerettel énekelnek... a produkciók mindin dicséretet megérdemelnek. Rádiós szereplés is lévén: a mielőbbi viszonthallásra!” A „Hírlap” így emlékeztet meg a Kórus teljesítményéről: „A középkor nyugateurópai mestereitől Bartóky és Kodályig mindenből a legjobbat, a legjobb előadásban nyújtotta a Debreceni Kollégiumi Kórus bemutatkozó hangversenyén.” A „Szabad Nép” a hangversenyéről adott kritikája végén összegzésül ezt írja: „Csenki Imre feladatát páratlan muzikalitással és vezetői erővel oldotta meg és ennek köszönhető, az az óriási siker, ami még magyar énekkari hangversenynek nem jutott osztályrészül. Újbóli szereplésüket Budapestén minél előbb várjuk.”

Folytathatnánk még tovább az idézetek sorát, pedig ezek csak az eddigi megjelent ismertetésekbl valók. Az ősi Kollégium és Debrecen városa, de nem utolsó sorban a Kórus debreceni és hajdúsági lelkes közönsége, amely már régebben szívbe zártta ezeket a fiatal és leányokat, meg a szuggesztív hatóság fiatal karvezetőit, joggal lehet büszke a Kollégiumi Kórusra, amely bebizonyította, hogy Debrecenben mindig volt és mindig lesz igazi magyar kultúra. Hogy a sok zűldés és majmolás után Magyarországon végre érdemes élet kezdődik.”

De nemcsak a siker teszi teletelhetlenné a három budapesti napot. A rádiószereplésen és a két zeneakadémiai hangversenyen kívül tanulmányút jellege is volt ennek a három napnak. A kórus tagok nagy része, a szegény tanítóképzés leányok és fiúk többsége még sohasem volt Budapestén s így nem csoda, ha lenyűgözte őket a kapott élmények zuhataja. A pompás közlekedési káliflúr, kétórás sétahatózás a Dunán, látogatás a népi kollégiumokban, egy Shakespeare-darab a Nemzeti Színházban, balettet az Operaházban két Bartók balettel és egy orosz balettel, végül a kirándulás vidám befejezése az Angol-parkban mind-mind olyan élmény, amire sokáig loznak kellemesen visszagondolni a résztvevők. (th)

AKI EGYSZER megpróbálta TUDJA, hogy nincsen párja MOLNÁR és RÉTI IROGÉP műszerész-mesterek szaküzletében, ahol: jutányos árak szabványos munka fizetési kedvezmény Várják Önt is! Javítás, — karbantartás Vétel — Eladás — Csere PIAC-U. 58. Tel.: 617.

DNYBV. hirdetmény

Ertelmitjük a t. utazóközönséget, hogy 1947. június 12-től, csütörtöktől kezdődőleg, a nyírbátori heti vásárra tekintettel, minden csütörtökön vásári vonatpárt állítunk forgalomba.

Menetrend a következő: Debrecen Petőfi-tér i: 3.44, Hajdúsámson i: 4.50, Nyíradony i: 5.36, Nyírmihálydi i: 6.11, Nyírgelse i: 6.18, Nyírbogát i: 6.35, Nyírbátor i: 6.54, Nyírbátor i: 15.40, Nyírbogát i: 15.57, Nyírgelse i: 16.26, Nyírmihálydi i: 16.24, Nyíradony i: 16.47, Hajdúsámson i: 17.29, Debrecen Petőfi-tér i: 18.35.

Debreceni ingatlanforgalom

Lengyel Sándorné eladta Márton Sándornak a Cseréi utca 14. sz. ház egy részét 4.000 forintért. Bács Sándor és neje eladták Tóth Sándor és nejének Elepen lévő 20 hold 800 négyszögöl számoltúkat tanyaépületekkel együtt 22.500 forintért.

Bornemissza Barnabásné eladta Nagy Sándor és nejének Margit-utca 5. sz. házat 5000 forintért. Tamás Ferenc eladta Dul Arankának Kút utca 92. sz. házat 8000 forintért.

Magyar János és neje eladták Kutassy Ferenc és nejének Pázsit utca 1. sz. házat 4000 forintért. Csordás Sándor eladta Bódi Károly és nejének Egyetem utca 54. sz. házat 3500 forintért.

Vida Miklós mint kk. Vida Miklós gondnoka eladta Nagy István-nak Hadházi Zs.-telep 16. sz. alatti házat 3600 forintért. Csiba László és neje elcserélték Bercsenyi utca 51. sz. házukat 6000 forint értékben Rázsó János és neje Botond utca 6. sz. házával 7500 forint értékben.

Huszi András és neje eladták Czibere Gábornak Jókai utca 17. sz. házukat 6000 forintért. Vezendy János és neje eladták Tarr Vilóának martinkai szőlőjüket 1500 forintért.

K. Nagy Bálintné eladta 416 négyszögöl nagyságú házas telkét Hajdúhadházon Nagy Bálint-nak 4000 forintért.

Rét Andrásné és társai eladták Balmazújvárosi házukat Fodor János-nak 799 forintért. Kovács Enlre és neje eladták Tőkés Sándor és nejének miképérsi házukat 1500 forintért.

Stemmer Sarolta eladta Lőrincz Mihály és nejének tiszacsegei házat 5000 forintért és 5 mázsa csöves tengerifűt.

Ozv. Horváth Laosné eladta Iberhardt Mihály és nejének miképérsi házat 4000 forintért.

Emödi József eladta Kalóz Gyula és nejének tiszacsegei házat 6000 forintért.

Bánházi György és neje eladták Nagy József-nak acsádi házukat 4500 forintért.

Háromnapos halottira bukkantak az Arnold utcán

A Szabadság-telepi rendőrőrszem jelentette, hogy az Arnold-utcában noi holttestet talált. Az eddigi vizsgálat szerint a halott Buuai Jánosné Arnold-utca 11. b szám alatti lakos. A környékbeli lakosok elmondották, hogy Budainét néhány napja nem látták s arra gondolták, hogy vidékre utazott. — A szobából kiáramló bűz azonban arra kszettette az udvar lakóit, és az őrszemet, hogy a lezárt lakásba behatoljanak. Így találták rá Budainéra, aki halva feküdt a szobában. Minden körülmény arra mutat, hogy öngyilkosság történt. A nyomozás megindult.

CSEPEL, CSODA kerékpárok hat havi rádiók 12 havi részletre.

MAYER EMIL cég Kossuth u. 13. Bathány u. 5. Telefon: 360.

Mindentéle fuvarozást vállal Kovács Timár-utca 24.

DEBRECENI LAPSZEMLE 1947. jún. 8.

Tulzása menő következtetése.

ket von le Nagy Ferenc esetéből egy költő-publicista, midőn ilyeneket ír: „Mindaddig, míg maga az osztály fel nem emelkedett, az egyéni felemelkedés első generációjában nagyon gyakran a paraszti ivadék: prezuntív osztályáruló... S épp ezért: amig a munkásból és parasztból fel nem nő egy új, haladó értelmiség, addig nem szabad megfelekednünk a történelem leckéjéről, mely a szegény sorból egyénileg felemelkedett elsőgenerációs politikuskok iránt bizalmatlanságra int.” — Nonco, vigyázat! — ehhez hasonlót már hallottunk valahol. Még pedig: az öszeesküvő Magyar Közösség hetes bizottságának katékizmutában! („Magyar Nemzet.”)

A Debreceni Jótékony Nőegylet közgyűlése

A Debreceni Jótékony Nőegylet most tartotta évi rendes közgyűlést Sás Bélané elnök elnöklété alatt. A gyűlést Sás Bélané nyitotta meg rámutatva arra, hogy a Nőegylet legfontosabb céljának isméri Árvaházát fenntartani, az árvák számát szaporítani s az árvaházat felszerelni. Titkári, ügyészi, pénztárosi, felügyelőbizottsági, gondnokai jelentések után, általános tisztújítás következett az 1947—49. évekre. Konez Auréliné indítványozta, hogy a közgyűlés ismételtlen kérje fel Sás Bélanét az elnöki tisztségre. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel tette magáévá az indítványt és Sás Bélanét ismételtlen a Jótékony Nőegylet elnökévé választotta. Megválasztották a tisztviselőket is: igazgató dr. Erdős Károly, titkár Magyar Bertalan, ügyész dr. Kovács Jenő, gondnok Török István, ellenőr Kormos Zoltán, pénztáros Kántor József, felügyelő bizottsági tagok: dr. László Géza, dr. Tóth Lajos, dr. Vekerdy Béla letek. Megválasztotta a közgyűlés a választmány tagjait is. Orvosul dr. Csák Judit és dr. Radó Endre kértettek fel. A közgyűlés Sás Bélané elnök zárószavával ért véget.

MEGHÍVÓ

Tiszánfüi Könyv- és Lapkiadó Részvénytársaság 1947. június 18-án, délelőtti 11 órakor tartja évi rendes közgyűlést a vállalat Bajcsy-Zs. Hírszgy utca 1. szám alatti irodahelyiségben melyre a t. Részvényeseket szőten hívja meg.

Debrecen, 1947. június 8-án.

Az igazgatósnak.

Társaságunk 1. az igazgatóság jelentése az 1944—1946. évi tevékenységről, 2. 1947. évi nyitómerleg bevezetése, valamint a híes könyvvizsgáló jelentésének ismertetése, 3. A felügyelőbizottság jelentése az 1944—1946—1946. üzletvekről és az 1947. évi nyitómerlegről, 4. Határozathozatal az 1947. évi nyitómerleg, valamint a részvények névértékének tárgyában, 5. Alapszabálymódosítás a 4. 7. 8. és 23. paragrafusokban (4 i az alapító és a részvények névértékének megváltoztatása, 7. és 23. paragrafusok Hirdetmények közzétételének megváltoztatása, 8. i a közgyűlés helyének utca címváltoztatása) 6. Az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentvénye és díjazása, 7. Gyűzött igazgató fizetésének megállapítása, 8. Esetleges indítványok.

A közgyűlésen oszlatk az a részvényes gyakorlatiája szavazati jogát, aki az alapszabályok 11. 4-a értelmében részvényeit a közgyűlés határánap előtt legalább 3 nappal az igazgatóságnál letétbe helyezi. A közgyűlésen oszlatk azok az indítványok kerülhetnek tárgyalásra, melyek az alapszabályok 9. 8-a 2. bekezdése szerint 3 nappal a közgyűlés megartása előtt az alapszabályok 10. 8-a előírásait azint az igazgatósághoz benyújtattak.

Nyitómerleg január hó 1. napján. Vagyon: Beruházott vagyon: ingatlan 7072.—, berendezés, felszerelés 264.037.23, összesen 271.109.23. Forgóvagyon: áru és anyagkészlet 61.458.48, Követelések: folyószámla 72.369.44, nyomdatüzemi adóok 2557.61, újságüzemi adóok 13.804.45, Képzés: 10.856.01, összesen 161.028.99, mind összesen 432.136.22. Teher: Tiszta vagyon: alapítók 300.000.—, tartalékok 37.000.—, összesen 337.000.—. Céltartalékok: nyugdíjtartalék 49.425.—, alkalmazotti segélytartalék 42.235.—, összesen 91.660.—. Kötelezettségek: folyószámla 3475.22, mind összesen 432.136.22.

Felülvizsgálta és rendben lévőnek találta a felügyelő bizottság.

Szabó, bőripari és nőigépek speciális javítása Horváth Tiborné Horváth Tiborné műszerész, Illyedi-utca 19.

MÉG MA ESTE

a Páll söröző kerthelyiségében

MINDSZENTHY

a rádióban közismert
énekművész énekel.

Keddre várható újabb hadifogolyszerelevény

Ezentúl nem jelzik a gyárak a sztrájk és sztrájkai a vonatok érkezését — Máramaros-sziget felől jön az újabb szállítmány

A Szovjetunióból hazatérő magyar hadifogolyok első csoportja szerdán délután érkezett Debrecenbe. A Máramaros-szigetről indítandó újabb csoport kedden érheti el Záhonyt a magyar határt és így érkezése keddre várható. A máramaros-szigeti gyűjtőtáborban közel 4000 magyar hadifogoly várja a hazaszállítást. Mint értesülünk, Fokszábról még nem indult el magyar hadifogolyokat hozó szerelevény.

A városban a hadifogolyok érkezésének időpontjáról rengeteg valótlan hír kering. — Sokakat megtéveszt az is, hogy a gyárak, üzemek, vállalatok külföldi és sztrájkai bizonyos időközönként megszólalnak s úgy vélik,

16.000 forintba kerül egy kislakás

A város, mint ismeretes, egymillió forintos államkölcsönt kapott 100 munkáslakás építésére. A városi műszaki ügyosztály elkészítette a terveket, kéri a versenytárgyalást. 63 iparos adta be ajánlatát. Pénteken bontották fel az ajánlatokat.

A beadott ajánlatok egy ház munkálataira szóltak. A föld-, kőműves-, elhelyező- és tetőfedőmunkákra 18 ajánlat érkezett be. Legolcsóbb Hevesi István 9237 forintos ajánlata; következő Barcza János 9904 forintos és Szabó Imre 10.222 forintos ajánlata. 21 ajánlat érkezett az ácsmunkára, Nagy János tette a legolcsóbb ajánlatot 4936 forinttal, Papp István 5470, Hajós László 5570 forintos ajánlatot tett. A beérkezett 8 ajánlat közül az ácsmunkákra a három legolcsóbb: Tóth Imre 982, Kövér Imre 1079, Ják János 1121 forint. Öt ajánlatot adtak a lakatosmunkákra. Szolnoky Győző a legolcsóbb 232 forinttal, Erdélyi László 240, Gara Sándor 250 forint, a következő ajánlatok. Ugyancsak 5 ajánlat volt a mázólmunkára; itt Ruff

Mihályé a legolcsóbb 288 forinttal, Mészáros Mihály 341, Balogh Béla 388 forintos ajánlata a soron következő. Nyolc ajánlat érkezett be a villany-szerelőmunkákra. Varga Jánosé a legolcsóbb 194 forinttal, Násch György ajánlata 203, Horváth József 208 forintos. Két ajánlat volt az üvegezésre: Aradi Dező és Mezei Antal egyformán 136 forintért vállalták az üvegezést.

A legolcsóbb ajánlatok összegzése szerint 15.985 forintba kerülne egy kislakás felépítése. Így csak 60 kislakás felépítése válik lehetővé a rendelkezésre álló egymillió forintból.

Jellemző az építési anyagok drágulására, hogy a most épülő 50 kislakás építési költsége házaként 13.000 forintba rúgnak, pedig ezek alapjancsont épületek. A most kezdődő kislakás-építkezésnél a házak alatti már nem lesz pince.

A volt Baromvásártéren leendő munkáskertvárosban az 50 kislakás építése már befejezés előtt áll. A jövő héten már elkészülnek az ácsmunkák is.

Elkábította és kifosztotta áldozatait az országúti rablónő

A debreceni törvényszék büntetőtanácsa újból foglalkozott dr. Drótos Pálné Ferenczi Mária, egy orvos elvált felesége bűnügyével. Dr. Drótosné újszerű bűncselekményeket követett el:

az országúton felkerekedett a szekerekre, a szekereket borbá, pálinkába kevert altatóval elkábította és az eszméletlen, tehetetlen embereket ledobta a szekerről; majd továbbjött és a lovat, szekeret, a szekéren lévő értékeket megtartotta. — később eladta. A viharos multú nő előzőleg Kolozsvárott tisztviselő volt, majd sikkasztott.

Első férjét rablójlikosságra bízta, ezután vette el dr. Drótos Pál kassai orvos, aki később érvénytelenítette ezt a házasságot. A törvényszék dr. Drótosné 7 évi fegyházra ítélte, az ítélet táblya a büntetést 5 évi szigorított dologháza változtatta. Ez az ítélet most került a Kúria elé. A bűnügyről szóló újságközlések nyek után újabb feljelentések érkeztek az ország minden ré-

széből dr. Drótosné ellen. — A törvényszék az újabb vádak alapján vonta most felelősségre. Drótosné először mindent tagadott, de végül beismerő vallomást tett és sirva mondta: vezekeln szeretne. A törvényszék három rendbéli újabb rablás bűntette miatt 4 évi fegyházra ítélte. Ez az ítélet jogerős.

Ismét régi fényében ragyog a leningrádi Szent Izsák székesegyház kupolája

Leningrád látkepe egy meghitt, régi körvonallal gazdagodott, mikor nemrégiben eltávolították a Szent Izsák székesegyház aranyozott kupolájának védőburkolatát, mely a háború egész tartama alatt fedte. A helyreállított kupola most fényesebben ragyog, mint a háború előtt és napos időben messze vidékekre ellátszik.

A székesegyház aránylag csak kisebb bombatarokkat szenvedett az ostrom alatt, de belsejében a híres falfestmények nagyon megsínylették a hideget és a nedves-

séget. Ez idő szerint több művész dolgozik a festmények helyreállításán.

A 90 évvel ezelőtt épült Szent Izsák székesegyház, a világ egyik legszebb építészeti alkotása. 300 ezer tonna súlyú masszív építmény. Egyetlen omlócsarnokának gránit pillérei 16 méter magasak és egyenként 133 tonna súlyúak. Mivel az épület 24.000 mocsaras talajba vert facölöpnön nyugszik, 1927 óta több ízben méréseket eszközöltek annak megállapításá-

ra, hogy milyen mértékben süllyed és hogy ez mennyiben befolyásolja a gránitoszlopokat. Megállapították, hogy a székesegyház felépítése óta 20 centiméterrel süllyedt. Az oszlopok 2—16 centiméterrel hajlottak el a függőleges vonalról.

Terveket készítettek arra, hogy acélkerítéssel megakadályozzák a föld kiszorulását az épület alól és ezzel a székesegyház további süllyedését. A tervek most vannak vizsgálat alatt. (M.Sz.M.T.)

A valóperi tárgyaláson nem ismerte meg férjét...

Különbös esemény színhelye volt a mult nap a valóperi tárgyalóterem. A valópereket tárgyaló törvényszéki bíró előtt megjelent egy válni akaró házaspár. Többen voltak a teremben, érdeklődők, ügyvédek, ügyes bajos felek. A férj 17 évi különítés után adta be a házassági ontó pert a felesége ellen. A bírósági törvényszéki bíró elnök az asszonyt akarja kihallgatni. — felszólította, hogy mutassa meg, melyik is a férje a jelenvoltak közül. A válasz meglepő volt: — én bizony nem tudom, melyik az az illető közül, én már nem ismerem fel az urat, olyan régen nem láttam... S hiába nézte, vizsgálta a jelenlevőket, nem ismerte fel az urat, — még szerencse, hogy a férj felismerte a feleségét és jelenkezett is azonnal. Kiderült, hogy 17 éve különváltak élnek, nem is látták azóta egymást, nem is keresik; a találkozást, pedig mindketten itt láttak Debrecenben és nem is olyan távol volt a lakásuk, három utca választotta őket el. De 17 év ügylétszik, nagy idő megváltoztatott a férj, de bizonyára megváltoztatott az asszony is. Előzőleg nem sokáig éltek együtt, két évig tartott a házasság, együttélés. De a valóperi tárgyalások sok különleges esete közül mégis ritkaság, szinte egyedülálló, hogy egy feleség ne ismerje fel a hítes urát, férjét, házastársát...

Ilyen bűvésztől után gyorsan ment a tárgyalás: kimondták a választ...

Debreceni cserkészek a jamboreen

franciául játszák el bábszínházban a János vitézt

Augusztus 8-iki kezdettel a franciák a Szajna mellett fekvő Moisson-nál világ-jamboree rendeznek, melyre 500 magyar fiút hívtak meg. Debrecenből 42 cserkész megy Franciaországba, köztük a piarista gimnázium cserkészei, akik nem mindennapi attrakcióval készültek fel a nagy útra, amint azt vezetőjük, Vizvári László tanár munkatársunknak elbeszélte:

PETŐFI TÜNDÉRI MESEJÁTÉKA HANKISS-FORDÍTÁSBAN

A piarista gimnázium bábszínház előadásait, melyek a mult év husvétján kezdődtek ismeri és szereti a debreceni közönség. A fiúk ez idő alatt több, mint 50-szer adták elő a János vitézt, nemcsak Debrecenben, hanem falvakban és a Dunántúlon is. Elhatároztuk, hogy a világ-jamboreen is előadjuk ezt a tündéri szépségű magyar mesejátékot, mely nem a daljáték, hanem Petőfi eredeti költeménye nyomán készült. Hankiss professzor, a kitűnő író fordította le a magyar szöveget franciára s a fiúk egy hónapi gondos próbával tanulmányozták be. A „János vitéz” díszletet Rámóczy József tanár, míg másik mesejátékunk, a „Róza és Ibolya” díszletét Bánszky Tamás tanár, festőművészek tervezték meg. Minden a bábjátékban a diákok saját kezeműk.

— Ezt a francianyelvű János-vitéz előadást szántuk a jamboree-ra. Hankiss professzor fordítása maradéktalanul átmentette francia nyelvre a költemény szépségeit, magyar hangulát. A szereplők közül Czernus István János vitéze, Seicher János Iluskája és francia királykisasszonya, Seicher Gusztáv a mozgatásban, kitűnő teljesítmények, de minden szereplőnk tehetsége legjavával működik közre a bábjáték sikerén.

A BUDAPESTI SIKER
Hogy a piarista gimnázium cserkészeinek munkája, művészi szépségű előadása komoly feltű-

nést fog kelteni Moissonban, arra reményt nyújt az a nagy siker, amit Budapesten, a hárshegyi próbáltságban előadásukkal arattak. Pünkösdkor építették fel a jamboree-ra kijelölt cserkészek ezt a próbát, a sátorvárosban Ady- és Petőfi-tábort verve, amit meglátogattak Tildy Zoltán köztársasági elnök, a magyar kormány tagjai, az orosz városparancsnokok, Lemoine budapesti francia ügyvivő. Diener kereskedő tanácsos, svédok, dánok.

A díszbortúx eseménye a debreceni fiúk bábszínháza volt. — Amint a budapesti sajtó megemlékezett róla, a francia ügyvivő álmékkodva állt meg a piarista cserkészek szénesre festett bábszínháza előtt.

— Que je suis ravie! — mondotta János vitéz franciául, könynyed mozdulattal meghajolva.

A vendégek az élménynek kitűnő érdeklődéssel, csillogó szemmel nézték az előadást, melyet Moissonnál a nagyvilág előtt mutatnak be a debreceni cserkészek.

— Elragadó! — mondotta Monsieur Diemer, a svédok, dánok tapsoltak, az amerikai filmreporter sebessen dolgozni kezdett, a rádió lemezőre is rákerült néhány jelenet...

A művészi szépségű előadás olyan mély nyomot hagyott, hogy a Budapesten megüzent bábszínház kongresszusán, melyen ott volt Rév István, Büky Béla, Tóth Sándor, a magyar bábszínház mesterei, egyhangúan kijelölték, hogy Rév István európai hírnévű bábszínháza mellett a debreceni piaristák bábjátéka a legértékesebb és elismerésüket fejezik ki Vizvári László tanárnak úgy a tökéletes előadásért, mint a nemzeti kultúrának is komoly propagandáját jelentő francia előadás gondolatáért.

VASÁRNAP BUCSUELŐADÁST TART DEBRECENBEN A „JANOS-BÁBSZÍNHÁZ”

A debreceni cserkészek az augusztusi világ-jamboree megőzőzően Budapesten előtáborozást

tartanak. Mielőtt útnak indulnak, Debrecenből a János vitéz magyar nyelvű előadásával akarnak a diákművészek búcsút venni. Ez a búcsúelőadás vasárnap, június 8-án délután 5 órakor lesz a piarista gimnáziumban.

Augusztusban pedig a Szajna partján francia szavakban lobban fel Petőfi képelete, Moissonnál franciák, angolok, amerikaiak, jugoszlávok, egyiptomiak, a világ minden nemzetének fiatal varázsolják a debreceni fiúk a magyar mesevilág csodálatos kincsét.

Kulturát

a tanyavilágba

39 évi tanyalakásom és 32 évi tanyai tanítókodásom elég jogcím ahhoz, hogy a kérdéshez hozzászólhassak és jobban megvilágítsam.

Az kétségtelen, hogy a nemzetfenntartó elem a földtűró paraszt, amely 30—40 százalékban a tanyákon él. Mutassa ki a debreceni elvtárs, vagy az ország, mit tett ezért a véreuhaltó, jobb sorsra érdemes tömegért? Jóformán semmit. Ez így nem mehet tovább. Nemzeti parasztöntudat is van. Ez pedig azt követeli, hogy helyet a falusi, tanya parasztnak. Hogy? Legelembb kulturális, gazdasági, stb. igényeknek a kielégítésében azzal még pl. Debrecen nem tett sokat, hogy 40 év alatt kétharmad állami segítség-gel megépített 40 tanyai iskolát és nincs tovább — több is kell. Ez a több pedig becsületes iskolák, tanföld lakás építése, az iskolahagyott ifjúság továbbgondozása, ifjúsági egyesületek, gazdasági körök, olvasótörök, tanyai központok, kulturális körök stb. Erre a város azzal felelt és felel — nincs pénz. 2—3 milliót deficiettem van. Jól tudjuk! — De ez még nem menti fel a várost, hogy a fenti, évtizedekig elhanyagolt kötelezettségeknek eleget ne tessen. Fokozatosan a városi költségvetés tárgyalásakor mi egyetlen egyszer sem olvastuk — tanyai kulturális, gazdasági szükséglet stb. onnyi — de a csikó-istálló, a ciframénest igen. Az is kell, de előbbvaló a tanyai parasztkulturális, gazdasági színvonalának az emelése.

Tudják-e, mit mond erre a tanyai paraszt? Nekünk nincs asztalfaltunk, villany, gázvilágításunk, színházunk, moziunk, pedig ugyanúgy adót fizetünk, mint a városiak, sőt többet. Hát akkor miért nem adják meg nekünk az ésszművelődéshez szükséges fentebb elsoroltakat? Mi mindig másodrendű polgárai leszünk az országban? Elég volt a jobbágyágából, kulturát kérünk. Nincs igazunk? A régi világban a paraszt kérges tenyerét csak a választások előtt szorongatták. Ebből is elég volt. Öntudatra ébredtünk. Mi tanyai parasztok nem kérünk mást, mint aránylagos elosztást. Vagyis a tanyai népek adója összegezendők, pusztá, erdőrezek szerint, ami az igazságos adminisztratívális költségek levonása után fennmarad, teljes egészében fordítsa a város az illető külterület kulturális szükségleteinek a kielégítésére. Megmondja minden pusztakörzet, mi az égető kívánsága.

Elvégre az nem mehet az idő végtelenségéig, hogy Debrecen város 40 év óta a tanyai lakosság igényeit időnként egy-egy állami segélyből épített tanyai iskolával elégítse ki. Mást is kérünk, sőt követelünk. Fentebb elsoroltuk. Ez az osztó igazság! Lássuk, mit csinál a város! Pusztába kiáltó szó lesz ez is! (B)

Épület festés, BALOGH Csapó-utca 55.

Rökamiér, fotel, hencser, matrac
olcsó árban beszerezhető, javításokat jutányosan készít
KOMÁROMI kárpitos, Vár-u. 1. (Zenede épület)

Gyapjú kulikabát minden szinben
a Fábán Modellházban. Piac-utca 43. sz.

Kangárn, tropikál és vászon ruhának
valók nagy választékban
Balla Baláznál
Svetits-palota,
Kapu alatt.
Telefon: 44.

RAMMINGER
hölygyódrászata
Szent Anna-u. 12.

GIPSZ mész, cement
budai föld,
RETORTA faszén
előjegyezhető
Hatvan-utca 21. szám.

Modern vonalak
Tóth Gábor
úri szobráságából
Piac-utca 89. sz.

PETROFORT
keresek megvételre.
Cím a kiadóban.

A kanyarban lefordult a „jeep”, — három halott

A berettyóújfalui szociáldemokrata pártvezetést vezető Urnapján Szegeden párttervezésen vettek részt. Pénteken a pártvezetést jeep-jén indultak vissza. A kis autóban ötven tük. A sebes iramban haladó gépkocsi Békéscsaba közelében egy kanyarban előzni akart, a nagy sebesség következtében az autó kitért az úttestről, az árokba fordult és maga alá temette utasait. Főbíró József, a Szociáldemokrata Párt vármegyei titkára és Kovács Miklós,

a berettyóújfalui járás szociáldemokrata járási titkára azonban meghalt. A szerencsétlenség színhelyére siető környékeliek Sztágyi László kerékgyártót, a berettyóújfalui szociáldemokrata pártvezetést vezető tagját bevitték szekéren a csabai kórházba. Estóra azonban Sztágyi is belehalt sérüléseibe. A gépkocsi vezetőjének és egy másik utasnak csodával határos módon kisebb horzsolásoktól, zúzódásoktól eltekintve, komolyabb bajuk nem esett.

A statáriális bíróság 15 évre ítélte az egyeki gyilkost

A debreceni törvényszék rögtönítélő bírósága dr. Trágy András elnökelete alatt szombaton ülésezett. Katona Elek 38 éves, egyeki cipészegéd volt a vádlott, akit szándékos emberölés bűntettével vádolt dr. Telkes Béla államügyész. Katona Elek május 23-án Egyeken este 8-9 óra között megölte úrv. Hierwarter Tamásné Domján Erzsébet 47 éves postalevélkészítőt, akivel közös háztartásban élt. Szóváltás után dikicéseli, susztertalpvágó késsel támadta meg az asszonyt, aki védekezett. — A nő a kanyarban sérült meg először, majd a következő szúrás a szívén érte.

szony felkapta a dikicset, megtámadta, mire kicsavarta a kést a kezéből és szúrta. A többire nem emlékszik. Az elnök előbe tárta a rendőrség előtti beismerő vallomását, ahol úgy adta elő a gyilkosságot, hogy amikor azt mondotta neki az asszony: el-küldelek, pakolj... — akkor szúrta le és amikor karjai között látta az asszony vergődését, fofogatni kezdte, „hogy minél előbb megtérjen...” — A gyilkosság után cigarettára gyújtott. Hierwarterné éppen az ő ingét varrta, amikor a késsel megtámadta.

Hierwarterné összeesett, rángatózott a férfi karjaiban, mire az megragadta a torját, összeszorította, fofogatta. A halált tulajdonképpen a szívszúrás okozta. Sírva áll Katona a statáriális bíróság előtt. Bűnösnek érzi magát. Elmondotta, hogy úgy ő, mint az asszony rabja volt az alkoholnak. A gyilkosság napján az asszony helyett ő kézbesített ki egy táviratot és ekkor a kocsmában egy liter bort ivott meg. Az asszony odahaza szemrehányással fogadta és kiadta az újtát. Ő kérélete, ne dobja ki, hiszen — mondotta — „szeretlek én anyukám”. — Ekkor az ass-

A bíróság több tanút hallgatott ki, Domán Péterét, Tóth Józsefét, Mag Erzsébetet, Tóth Istvánt stb. A tanúk előadták, hogy Katona iszákos volt, sokat veszekedett, többször fenyegette Katona az asszonyt, hogy: „anyukám, tőlem többet élve nem szabadulsz, a házat is rád-gyújtom, megöllek...”

Az orvosszakértők szerint Katona beszámítható, nem elmebeteg, a halált a szívbe hatoló szúrás okozta.

A rögtönítélő bíróság megállapította Katona bűnösségét szándékos emberölés bűntettében és ezért 15 évi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen nem lehet fellebbezni, így az jogerős.

Hogyan áll a három sikkasztás ügye

As utóbbi időben három „adóhivatali sikkasztásról” beszéltek és ilyen hírek jelentek meg a sajtóban. A való tényállás a következő:

A városi adóhivatalnál 1939 óta hivatali sikkasztás nem történt. A szorosan vett városi adóhivatali lét alkalmasságát Horvák Jenő kezdte és Szatmári László id. kis. munkaadó hivatalos titkára ellenére vállalták el magánmegbízás-képpen három adóhivatali pénzügyeseket az érdekeiket adótarozására az adópénztárba befizetni. Ekkorban a rájuk bízott pénzügyeseket az érdekeiket magánosok kárára részben — illetve egészen elszikkasztották. Hogy magánmegbízásuknak elszámolhassanak, evégből közokirathamisítást követtek el.

Amikor a városi adóhivatal vezetője részben hivatalból, részben a károsult felektől szerzett értesítésből a fenti tényeket megállapította, a polgármesterhez nyom ben előterjesztést tett nevezett alkalmazottaknak a hivatalból való eltávolítására. Ez kellő időben meg is történt.

Rá kell mutatni arra, hogy fent nevezettek nem hivatali megbízásból és nem hivatali minőségben követtek el a sikkasztásokat, amelyekből kifolyólag sem az államkasszárt, sem a házipénztárt károsodás nem érte, hanem csak a magánmegbízottak.

Rá kell mutatni arra, hogy a városi adóhivatalnál ideiglenes munkaadó hivatalos pénzügyesekkel megbízva minsem. Ilyen minőségben hivatali sikkasztás nem történt. Minden ezzel ellenkező híradás a való tényeket nem fedl.

Vaskosorú olcsó áron a készítőnél. SARKADY Széchenyi-utca 2.

Csökken az árdragítók száma, de egyre több a csempész és tiltott határátlépő

A gazdasági helyzetet legtöbbnyire visszatükrözi a törvényszéki tárgyalóterem is. Amikor a múlt év végén megindult a kemény harc az árdragítók és feketézők ellen és a hatóság szigorúan lépett fel az árdragítókkal szemben, ugrásszerűen emelkedett az árdragítási bűntények száma is. És ez a szám emelkedett, a múlt év decemberéig, ez év januárjáig, azóta pedig egyre csökkenő irányzatot mutat. Ugy látszik, kevesebb az árdragító, vagy a hatóságok munkája lett lanyhább, de a törvényszékre, államügyészségre egyre kevesebb bizonyítható árdragítási ügy került, most inkább a régi hátralékok dolgozzák fel.

Ugyanezért azonban új „idény-cikk” lépett előtérbe: rohamosan emelkedett a csempészek száma és egyre több a tiltott határátlépő. Debrecen, a debreceni törvényszék csak a román határ érinti erős mértékben, de ugyanez a helyzet a többi határrészen is. A „Debrecen” munkatársa érdeklődött illetékes helyen, mi az oka a csempészség és tiltott határátlépés nagymérvű és feltűnő emelkedésének. Az alábbi felvilágosítást kaptuk. — Az egyik ok, hogy a határvédelem, határrendőrségi kirendeltség nagyobb erővel folytatja az ellenőrzést és tüdőzi a csempészeket és ezzel együtt a tiltott, engedély, útlevél nélküli határátlépést. A határvédelem mu-

kája jó eredménnyel jár és naponta nyolc-tíz embert szállít be a debreceni törvényszék fogházába további eljárás végett. A másik ok: a gazdasági helyzet ide-haza és a szomszédos államokban. Nálunk a forint bevezetése óta megszűndött a helyzet, míg Romániában erős infláció érezhető és a spekulánsok most ezt használják ki. Magyar területre főleg cukrot és textilárut csempészenek ki, ennek van a legnagyobb piaca Romániában, a legjobban tudják értékesíteni, ezért „roszkroznak” is... Magyar területre pálinkát, sőt, dióbélt stb. hoznak be a csempészek, akik közül több egy héten ötször-hatszor is átjön — visszamegy, amíg el nem fogják őket. A büntetés kisebb-nagyobb fogház, börtön, pénzbüntetés, az áru elkobzása és az ország területéről való kitiltás. Sok visszaeső bűnös is van. A csempészséggel (tiltott határátlépéssel) függ össze a sok jüvedelmű kihalás és vétés, amikor is a vámtól „övedelm” adót nem rójják le és így csempészik be, vagy ki az árut. A hatóságoknak most igen sok dolgot ad ennek az üldözése és megakadályozása. Az elfogottak száma egyre emelkedik és most már az árdragítással foglalkozó uzoragyűjtő ügyeknek legnagyobb részét nem az árdragítás, hanem a csempészek és tiltott határátlépők szolgáltatják.

Az egészségügyi szolgálat korszerűsítése a debreceni tanyavilágban

A „Debrecen” egyik számában „Közlekedési eszköz hiányában lehetetlen a tanyavilág orvosi ellátása” c. közleményünk élénk visszhangot keltett orvosi körökben. A cikkben foglaltakkal kapcsolatban dr. Gál György városi orvos a következő szempontokra hívta fel figyelmünket:

— Tanyai szegény népünk — az ország jelentős hányada — társadalmunk egyik legelcsétebb, gondozásra legjobban rászoruló rétegére. Ezt talán mi, tanyai orvosok látjuk leginkább, akik egész életünkben közöttük járunk és emberfeletti erőfeszítések ellenére csak a nyomorukat, betegségeiket látjuk. Nagyon helyes és szükséges volt a „Debrecen” cikke, melyben egy napilap egészségügyi és szociális problémáink egyik leg súlyosabbikára mutat rá. Mint aki 15 éve járom hatósági orvosként a bihari és hajdúmezei tanyákat és Debrecen VII. sz. egészségügyi körzetének orvosaként a Bánk, Pac, Fancsika 20 kilométeres tanyai körzetében látom el egészségügyi szolgálatomat, gyakorlati szempontból kívánok foglalkozni a „Debrecen” cikkében felvetett gondolattal.

A tanyai orvosok közlekedése tekintetében a beteg részére az a legényegesebb követelmény, hogy gyorsan ott legyen az orvos, az orvos számára pedig, hogy a kiszállítás ne fárasztja el, mert fáradt ember nem bír gondolkodni, (már pedig az orvos agyának ugyancsak működni kell) és az, hogy a tanyai kiszállítás ne rabolja el sok idejét, mert akkor sokirányú egyéb elfoglaltságában marad el. A fuvar költségeit szegényorsú betegek esetében a törvény szerint a város tartozik viselni.

A város részére az a legényegesebb, hogy a legkorszerűbb fuvar a legkevesebb költséggel boosassa a rendelkezésre. E fenti szempontok figyelembevételét után a gyakorlati megoldást illetően az a véleményem, hogy nem lehet általánosítani, mert minden városrésznél a tanyai és útviznyok szerint mások a közlekedési lehetőségek. És a banki és paci tanyákra motorkerékpáron jutnék ki a legkönnyebben. A nyilastelepi városi orvos motorkerékpárral látta el kifogástalanul szolgálatát. Hezenként igénybe vette a gumi vonat. A VI-os számú kerületi városi orvos részére — ki az ebesodódi részt járja, egy gyorsjáratú 2 kerekű kis féderes kocsit volna az ideális megoldás, ami a Kádár, Vedres, Perce dűlők föl feltekintlen területén is megfelelne. E sokféle igénynek az akarszerű meg-

oldása szerintem az, hogy pénzbeli fuvarátalányt folyósítsanak úgy mint eddig a városi orvosok részére a kötelezők őket a tanyai szolgálat legkorszerűbb ellátására. A tanyai szolgálat korszerű, modern ellátásáról jelenlegi havi 160 forint fuvarátalányból szó sem lehet, mert a fuvarátalány csak egy kerékpáros okozta kalóriátöbblet fedezésére elegendő. Ez a kerékpárosok számunkra igen farszító. Néha napi 50 kilométer teljesítményt jelent, többnyire nehéz terepen. Békéscsaba havi 181 pengőt kaptunk. Ebből 4 városi orvosnak volt motoros járműve, egy pedig bérletigával járta a tanyákat. Ha egy pengő egyenlő négy forinttal, akkor ma havi 724 forintot kellene kapni. Ebből újabb korszerűsíteni lehetne a tanyai egészségügyi szolgálatot. Tehát csakis a fuvarátalány felemelése a javítás útja.

A javítás útját csak a fuvarátalány emelésében kell látnom, mert pl. a magam esetéből kiindulva: nekem sokkal alkalmasabb a motor, mint a lovas jármű, amit hol is tartásak, amikor alberti szobában a rendelóm? Az igaznak központi helyen tartása és telefonhívásra kiküldése is körülményes bonyolult. Hány ígát tartson a város? Mert a fuvarátalányt nemcsak betegkiszállítás-hoz, hanem egyéb orvosi munkához is adják, előfordul, hogy a tisztifőorvos hivatal rendelkezésére a 6 tanyai városi orvos egy időben 6 felé indul ki a város különböző részeibe. És mit tegyen az orvos akkor, ha percek alatt kell ott lennie egy súlyos betegnél és a telefonon rendelt kocsit csak egy óra múlva érkezik? Az is előfordulhat sűrűn, hogy még a hídnál lesz az elbocsátott kocsit és én a városi istállófogadnokságtól már kérem újabb esethez. Arról nem is szölok, hogy egész napi programunkat felborítaná a berendelt kocsira való várakozás. Ezt azért nem lehet megvalósítani, mert rendszer nincs a beteg hívásában, tehát arról sem lehet szó, hogy a nap egy bizonyos órájában álljon meg a kocsit a városi orvos rendelője előtt a betegek látogatására, mert akkor a későn jövők másnapra maradnának.

— Ezért látom csak a fuvarátalányok emelésében a javítás útját, mellyel kapcsolatban egyébként a népjóléti minisztérium is terve vette a tanyai kerülettel rendelkezés hatósági orvosok motorizálását. Reméljük a további cselekvések sor kerül az

egészségügyi felállítására is amit a külvárosok problémájával kapcsolatban írt cikksorozatban szintén sürgetett a „Debrecen” és ami szintén egyik legégetőbb kérdése a Hatósági orvosoknak melyet sürgősen meg kell oldani a magyar népért kifejtett egészségügyi szolgálat érdekében.

A ZSUSZI

Nyujtsa fel az ujját, aki nem ismeri. Látom, hogy kevesen vannak, akik nem tudják, hogy az erdei kisvasútról van szó, mely eddig még ki nem derített okokból nyerte el egy bizonyára takarosan fehérrép szépen muzsikáló nevét.

A Zsuzsi ugyan ismeretes mindent, de a rajta való utazás tudomány már nem ilyen általános. E sorok írója most saját kérés szerzett tapasztalatait alapján adja tudatát mindenkinek a Zsuzsin való utazás alapismeretét.

— Menj ki a faraktárhoz délután 2 órára. Váld meg a jegyet, akkorra ugyanis félhárom lesz. A Zsuzsi olyankor már ott pöfög előtted. De te ne ül fel rá. Menj tovább vagy kétszáz métert ahol néhány nyitott vagon áll — látószög céltalanul. Azokra kapaszkodj fel és lógasd lefele végig a lábaid. Lehetőleg az utolsó kocsihoz — minél messzebb a mozdonytól. Majd jön a Zsuzsi és hozzákapcsolják a kocsidat.

— Ha mindenképpen idegenkedsz a nyitott kocsi való utazástól, én sem bánom, szállj fel a csukott kocsik valamelyikébe. Igaz hogy ott eszédülz a meleg, de legalább nem jársz úgy, mint mi.

Mi, szerencsétlen fiúcsok ugyanis csukott kocsi akartunk utazni, meg nem is. Ezt úgy kell érteni, hogy valamelyik perronon, vagy lépcsőn kívántuk elöltöteni az időt. De mindentűnt minden tele volt, csupán a mozdony után következő első kocsi perronja volt szabad. Elhelyezkedtünk s indulás után elmerültünk a táj szépségeinek bámulatába.

— Valami ég — jegyezte meg Nagycserére utazó szomszédom, csak éppen, hogy mondjon valamit.

— Hehe — mondtam, csak éppen hogy válaszoljak valamit. Am a következő pillanatban rémülten ugrottam fel: nadragom térde jó nagy darabon kiégett. — A mindentűnt — kapta le fejéről szomszédom a kalapot, rajta tenyérnyi ür. A kicsiny mozdony pedig szorgalmasan hordta teie szemünket pernyével. Jó volt, legalább nem láttuk a ránk zuhogó zsarátrok-esőt. Nosza toszultunk befelé a tömött kocsi, miközben a leghelytelebnek helyen égett ki mindenfelé ruhadarabunk. A mozdonynak, úgylátszik, tetszett a dolog, mert olyanoká fűtyült, hogy majd kikszáradt a kazánja.

Hát bent voltunk a kocsi. A nyakamat tapogattam, melyet hőlyagosra égetett a Zsuzsi, cserei szomszédom pedig a sarokba kuporgott, és szedegette fejéről az összeégett haját. Sok baja lehetett valaha a fehérréppel, mert nagy mérgesen dörmögte magában: — Elveszi az ember pénztét, leégeti csapnyán, aztán meg fűtyül rá. Nem csudálom, hogy Zsuzsának hívják.

Hírek a Szovjet-Unióból Nagy szénfelhasználást fedeztek fel a geológusok a kemeri körzetben lévő birjumi kerületben. A ki-való minőségű, kőszéngyártásra alkalmas szén mennyiségét sokmillió tonnára becsülik. Leningrád helyi iparvállalatnál idő előtt teljesítették a folyó év első öt hónapjának munkatervét. Május végéig a terven felül 35 millió rubel értékű árut gyártanak. Moszkva közelében a novajutuai kohómu telepen épül az ország első olyan rendszerű olvasztó kohója, amely stírtett levegővel, oxigén hozzáadása mellett fog működni. Az olvasztókocho nem nagy: mindössze 330 köbméter befogadóképességű, teljesítménye azonban a legnagyobb méretű olvasztókochokéval lesz egyenlő.

TISZÁNTÚLI KISGAZDASÁG

DEBRECZEN 7. OLDAL
1947. jún. 8.

Kertészkepző iskolát Debrecennek!

Az intenzív mezőgazdálkodásra áttérés maga után vonja a kertgazdálkodás erősebb felkarolását azokon a vidékeken is, ahol azzal eddig kevésbé foglalkoztak. Egészen különleges lehetőségeket nyújtanak e tekintetben azok a vidékek, ahol fűtésre alkalmas hőforrások állanak rendelkezésre s elősegítenek egyfelől az üvegházi kertészkedést, másfelől a palánták korai nevelését. Debrecen és Hajdúszoboszló vidékére gondolkunk itt elsősorban. Ennek a lehetőségnek a felismerése vezette Debrecen városát és az itt székelő Tiszántúli Földművelésügyi Tanácsot arra, hogy a földművelésügyi minisztertől egy kertészkepző iskolának a létesítését kérjék Debrecenben. A város ebből a célból felajánlotta saját kertészeti telepét.

A debreceni kertészkepző iskolának olyan természeti adottságai lennének, mint amilyenek az ország más helyén felállított hasonló iskoláknak nincsenek s így az itt folytatható kertgazdasági kísérletek és kutatások irányítónak hatnának a tiszántúli kertgazdálkodásra.

Kinek törlik a beszolgáltatási bírságait

A közlést a társasági miniszter 205.100-1947. K. M. számú rendelete értelmében az önhibájukon kívül beszolgáltatást nem teljesítő gazdák pénzbírságait hivatalból törlik.

Közösgeként felülvizsgáló bizottságok alakultak, kiegészítve a közlést a hivatalok kiküldöttével, akik elbírálják azoknak a gazdáknak helyzetét, akik nem teljesítették a beszolgáltatást s ha megállapítást nyer, hogy annak teljesítése nem rajtuk múlt, a kirótt bírságokat semmisnek tekintik.

A felülvizsgáló során annak a gazdának, akinek megállapították, hogy a beszolgáltatást önhibáján kívül nem teljesítette, de a rája kiszabott bírságot már kifizette, a befizetett összeget a közlést a hivatalok visszautaltatják.

Kamatmentes kölcsön savanyú talajok javítására

Savanyú talajok megjavítása érdekében a földművelésügyi kormány kamatmentes kölcsönt korcsát a gazdák rendelkezésére, hogy azok a gazdák, akiknek gyengén termő mészesgény földjük van, iszapmészesséssel rendezhathatják. Az érdekelt gazdáknak a községi eljáráson kell jelentkezni, ahol az adatokat felveszik és a tulajdoni intézet felülvizsgálata alapján megkapják a méziszapot.

100 q méziszap ára a rendelkezési állomásra szállítva 100.— illetve az újonnan földhözjuttatottak részére 80.— forint. A kapott méziszap árát az átvételtől számított 1 év múlva, kamatmentesen kell visszafizetni.

Országos vásárok jegyzéke

- Június 9-10: Szécsény, Szigetvár.
- Június 10: Gönc, Inke, Somogyfő, Szentlőrinc, Tiszaluc, Zalaegerszeg, Zalavár.
- Június 10-11: Sóskaút.
- Június 11: Hegyfalva, Heves, Kunhegyes, Lencsetomaj, Tarpaszi.
- Június 11-12: Elek.
- Június 12: Devecser, Dósgyőr, Hahót, Keszthely, Putnok, Püspökkladány, Ujfehértó.
- Június 12-13: Orosháza.
- Június 13: Berzence, Pcsavár, Tótszentmárton, Vasvár, Zalalövő.
- Június 13-14-15: Békés.
- Június 14: Besenyszög, Kaposmérő.
- Június 16: Adony, Egerád, Fülpöszkő, Jászórákos, Kisvárd, Kocsér, Kóka, Lengyelkőti, Mezőkeresztes, Nagybaracska, Nagymánd, Ráckeve, Tolnánémedi, Törökpáncs, Turkeve, Zagyvarékás.
- Június 16-17: Martonvásár.
- Június 16-17-18: Békéscsaba.
- Június 17: Apostag, Kerkaszentmiklós, Mhály.

A zöldhítel feltételei

A termelési hitelekre előirányzott 40 millió forintból 24,5 millió forintot az Országos Központi Hitelnyújtó Intézet, illetve az OKH tagszövetkezetei, 6 millió forintot a vidéki, 6 millió forintot pedig a fővárosi pénzintézetek folyósítanak az arra igényjogosult termelők részére, míg 3 millió forintot a szerződéses magtermelők részére a termelői vállalatok foglalkoztatásának kifizetésére.

Termelési hitelben azok a gazdák részesíthetők, akik az adóagabonán felül búza vagy rozs beszolgáltatására vállaltak kötelezettséget. A termelési hitel összege az adóagabonán felül felajánlott és előre lekötött búza, vagy rozs minden mázsája után 40 forint. Az előleg és a később megállapítandó végleges hivatalos ár közötti különbözetest a termelő a termelési hitelek átadásával alkalmával kapja meg.

A termelőnek a községi hitelszövetkezethez, vagy pénzintézetnek kell a termelési előlegért jelentkeznie. Az igényjogosultságot és a folyósítható előleg összegét a termelési bizottság, — amennyiben új földhözjuttatásról van szó, a termelési bizottságon kívül az UFOSZ helyi szervezete is, — ellenőrizni a vetésterület és a várható termés alapján. A zöldhítel után a kamat évi 13 százalék, lejárat legkésőbb folyó év szeptember 15-én, tehát eddig az időpontig kell az előre eladott gabona átadásával a zöldhitelt visszafizetni.

A kukoricamoly rajzása május végétől a nyár közepéig tart. Eleinte a tengerparti szomszédságában rejtőzik, csak június vége felé, amikor a tengerpartok már felmérte magasságát ért el, száll a tengerre. Egy nőstény 350-700 petét rak le. A hernyók szétterjednek a növényeken és elkezdik a leveleket rágni. Egy részük a címert borító leveleken át befúródik annak ágába, onnan aztán valamennyi hernyó a szárból húzódik le.

Védekezés a kukoricamoly ellen

A kukoricamoly rajzása május végétől a nyár közepéig tart. Eleinte a tengerparti szomszédságában rejtőzik, csak június vége felé, amikor a tengerpartok már felmérte magasságát ért el, száll a tengerre. Egy nőstény 350-700 petét rak le. A hernyók szétterjednek a növényeken és elkezdik a leveleket rágni. Egy részük a címert borító leveleken át befúródik annak ágába, onnan aztán valamennyi hernyó a szárból húzódik le.

A kukoricamoly kártétele legnagyobb mértékben az a kár, amelyet a gazda tulajdonképpen nem is lát, amely a csövesekének még ébrenléti állapotban történő elpusztulásában nyilvánul meg. A kár számottevő.

A védekezésnél igen fontos szempont, hogy a kukoricaszárát óvatosan egészen mélyen a töben vágjuk le. Így az összes hernyókat bevisszük az udvarba, ahol azután már a kezünkben vannak. Május 15-én túl udvarunkban szabadon tengeriszár ne legyen, addig használjuk fel, mert ha az ellenőrzött hatóság szabad tengeriszárat talál, a gazdát pénzbírsággal sújtja és a tengeriszárat fel is gyűjti. Kárításához vagy tetőhöz csak egy évnél idősebb cirok-, vagy teagerikót, használjunk.

A védekezésnél igen fontos szempont, hogy a kukoricaszárát óvatosan egészen mélyen a töben vágjuk le. Így az összes hernyókat bevisszük az udvarba, ahol azután már a kezünkben vannak. Május 15-én túl udvarunkban szabadon tengeriszár ne legyen, addig használjuk fel, mert ha az ellenőrzött hatóság szabad tengeriszárat talál, a gazdát pénzbírsággal sújtja és a tengeriszárat fel is gyűjti. Kárításához vagy tetőhöz csak egy évnél idősebb cirok-, vagy teagerikót, használjunk.

Bundásbogár veszélye fenyeget

Az ország egyes részlein a bundásbogár a szokottnál sokkal erősebb mértékben lépett fel.

A védekezés eredményesen sajnos, nehezen oldható meg. A kártétele a növények, főként a gyermekláncfű-félék és a gyümölcsfák virágzásával táplálkozik, illetve azt pusztítja. Ennek megakadályozására a virágzó növényekhez ezeket, éppen a legérzékenyebb részeit (virágokat) kellene a különböző védekezőszerekkel lepermetezni. A virágzó részeket azonban a fennálló törvényes rendelkezések értelmében arszéntartalmú növényvédőszerrel lepermetezni tilos. Ugyancsak nem szabad szerves kontaktmérgekkel sem lepermetezni, mert ezek éppen úgy elpusztítják a virágra járó méheket, mint az arszéntartalmú szereket.

Az előbbiektől eltekintve, azért

sem szabad a virágzó részeket különböző növényvédőszerrel megpermetezni, mert azok érzékenységtől fogva megpermetődnek és így a virágok megtermékenyítését, illetve gyümölcsötést megakadályozzák.

A bogár ellen egyelőre eredményre vezető irrtási mód a szedés. Célszerű hajnalban a virágzó fákra a még megdermedt bogarakat poryval lerázni, továbbá napközben is állandóan szedni. Helyenként eredményesen használták a szedést a baromfi, amely esetben a gyümölcsösbe beresztett baromfi közé rakták le a bogarakat.

A szedést megkönnyíti, illetve teljesíti teszi, ha a gyümölcsös közelében nyúló gyermekláncfű-félékről is összeszedik a bogarakat.

Gyümölcsfák termőre fordítása

Az olyan négy-hat éves gyümölcsfáinkat, melyek koronája jól fejlett, erőteljes növéssé, de még sem akarnak teremni, mesterséges beavatkozással egy év alatt termőre fordíthatjuk.

A mesterséges beavatkozást egyszerűen, szakszerűen hajtjuk végre és csak az az évről, melynek indokolt és pedig az erőteljesen növekedő, de nem termő alma és körtefáknál. Csonthajtásoknál a mesterséges beavatkozásra szükség nincsen, mert azok amúgyis idejében termőre szoktak fordulni.

Mi is az a mesterséges beavatkozás? Nem egyéb, mint szakszerűen végrehajtott gyűrűzési eljárás.

A munka végrehajtásának most van az ideje.

A mesterséges termőre fordítás rendkívül kétélű fogó, vagy szakszerűen jól hajtjuk végre, vagy sehogysem, nehogy a nyúl okozta károk mintájára gyümölcsfáinkat elpusztítsuk.

Ne a törzset gyűrűzzük, mert az veszélyes és a fa elpusztítására vezethet, hanem a koronaágak kétharmad részén hajtjuk végre a gyűrűzést, a többi ágak gyűrűzéstől maradnak. A koronaág kiindulásától számítva, egy jó arannyal feljebb gyűrűzzük meg az ágakat. Leghelyesebb, ha az egymással szemben álló ágakat gyűrűzzük meg, ezzel a termő egyensúlyt is biztosítjuk. Tehát, ha a koronában például nyolc ág

három milliméternél szélesebb gyűrűt vágunk volna ki, akkor az beforrni nem tud, ez pedig az ág elpusztulását jelentené.

Semmiestre sem szabad a törzset meggyűrűzni, mert biztosan kipusztítjuk gyümölcsfáinkat.

A meggyűrűzött ágakon a rügyek általában termőre gyökérké és a következő évben rendes, szép termést hoznak. Ha a gyűrűzeten ágak még két év múlva sem fordulnának termőre, akkor a gyűrűzést követő két év múlva az elmondottakhoz hasonlóan azokat is gyűrűzzük meg, előbb nem szabad.

Rendszerint azok az alma és körtefák nem akarnak termőre fordulni, amelyek ágak nemcsak erőteljes növekedésük, de felfelé, majdnem függőleges irányban nőnek. Már most a gyűrűzés követésében termőre fordulnak, a termés súlyánál fogva, a függőleges irányból a vízszintes felé hajlanak, így ezeknek már a további termésüket is ilyenformában biztosítottuk.

Figyeljünk csak meg, azok a fák, amelyek ágak szétterülők, a vízszinteshez közel állanak, azok minden mesterséges beavatkozás nélkül is rendszeres termők.

Azokat a fákunkat, amelyek nem akarnak teremni, az ismert módon gyűrűzzük meg, mert nem engedhetjük meg magunknak azt a fényűzést, hogy ma, amikor minden falat emiatt szükséges van, akkor erőteljes növéssé gyümölcsfáink terméketlenül maradjanak.

A legelő helyes használata

Sajnos, a legelő mindig mostoha gyermek volt. Csak hasznót vártak a legeltetéstől, de vajmi ritkán gondoltak arra, hogy a legelőszékesebb állású és karbantartási munka elvégzése után ez a magára hagyott gazdasági terület nagyobb hasznót tudna biztosítani. Első helyen emlitem a szakaszos legeltetés kérdését. Ez a legelő szakaszos és gazdaságos használatát előzolja. A jusson és maradjon elve érvényesül benne, mert ahol szakaszokban legeltetnek, ott tovább tart a gyepek és olcsóbb az állattartás. Pazarló legeltetés, amelynél a gyepek egy része letipródik vagy elvénül és kihasználatlan marad.

A szakaszos kijelölését megkönnyíti a tervszerű fásítás. Ha a legelőn az uralkodó szélirással szemben 2-3 sorba ültetett fákkal szélvédő pártákat létesítünk, védjük a jószágot, egyszerűsítjük a szakaszos kijelölését és növeljük a legelőnek értékét. A szakaszokat kihajtás előtt jelöljük ki. Hogy hány részre osszuk a legelőt, az a csorda és a legelő nagyságán kívül függ a legelő alakjától és az itató kút elhelyezésétől.

A legelő jószág vízszükségletét kutakból vagy a legelőt érintő folyókból elégíteni ki. 20-300 holdig egy-egy kút, ha ennél nagyobb kiterjedésű a legelő, két-három kút is szükséges, hogy a csorda felesleges jártatását elkerülhessük. A kút vize tisztá, szagtalan és 10-15 foknál melegebb ne legyen. A meleg víz nem újíti, nem oltja a szomjot. Ezért nem szabad megengedni, hogy a nyári melegben órák hosszat álljon a vályóban a víz. A vályút tartuk tisztán, a kút környékét időnként töltsük fel, hogy az itatástól száraz lábakkal kerüljön el az állat. Előg, ha a pásztor naponta egyszer, délidőben itat, mert az állatok kihajtás előtt vagy esti hazatérés után otthon is kapnak vizet.

Legelőink erősen gazosak. A gyepek káros, mert haszontalanul fogyasztja a talaj víz- és tápanyagkészletét, elfoglalja a hasznos fűfélék helyét s a tuskák gyomok gátolják a legeltetést. A gyomokat, az egész legeltetési időszak alatt pusztítsuk. Május végén, június elején a gyepek már fellelkesíthetők. Ilyenkor erősebb vasú acatolással szurkáljuk ki őket. Aratás után a virágzó, de magot még nem kötött gyomnövényeket kaszással irtjuk. A kaszúralt és lekaszált gyomnövényeket összegyűjtve elégetjük és hamuját szétszórjuk.

Ha az irtást csak egy ízben végezzük, nem érünk el eredményt. A gyom kisigényű, szívós növény. Kaszálás, lekaszálás után újra kinő. Ki kell azokat fásasztani s ezt csak évről-évre megismételni.

irtással érjük el. A csökkenő életerejű gaz mellett azután erőre tud kapni a hasznos fűféle. Mint sok mindennel az életben, a gyomokkal is úgy vagyunk, hogy könnyebb a bajt megelőzni, mint orvosolni. Ha a legelőt jó trágyaerőben tartjuk, a jelentkező gyomokat azonnal irtjuk, a szükséges talajmunkát elvégezzük, a zárt, tömött gyepeket fenntartását biztosítva, csökkentjük a gyom meglepülési esélyeit. De tartunk szem előtt a legelővel határos szántóföldek meggyűjtését is, mert sok gyom onnan telepedik át a legelőre.

A húshiány és baromfi-tenyésztés

A látszólagos téli húshiány a zöld legelőkké húshiány váltotta fel, melynek következtében megfelelő baromfi-irak alakultak ki a piacokon. A húshiány tartósan igérkezik a ezért kizsákdák, töpe és kisbirtokokok ha baromfi-irak foglalkoznak, megfelelő tökélygyűjtési lehetőségeket juthatnak, mert nincs az állattenyésztésben oly üzemi ág, ahol a befektetett tőkék oly gyorsan lennének megfordíthatók, mint a baromfi-tenyésztésnél.

A húshiány különben nemcsak magyarországi, hanem közép-európai viszonylatban is érezhető úgy, hogy nagyobb kereslettel számolhatunk.

Júniusban kasza alá kerülnek takarmányaink. Új legelőterületek szabadulnak fel baromfi-irak részére, melyek teli vannak a kártevő rovarvilág egyedével, álcával és petével terített asztalt szolgálta a szorgalmas baromfi-iraknak. A gabonák előtt erő gyom és fűmagvak, melyek különben veszendőbe mennek, legelőszékes baromfi-irak útján felszedve kintőn értékesülnek. Szóval a kaszálás és aratás időpontja legjobban kedvez a gazdalkozásunknak, hogy olcsón fel tudják nevelni a húsertékesítésre szánt baromfiakat.

A száraz május eleje nagymértékben kedvezett a növényeket károsító rovarvilágnak s ezért a nagyobb számú csibenevelés feltételei szükségesek már növényvédelmi szempontból is.

A júniusi csibék többnyire húrra lesznek értékesítve, mert tenyésztésre legalkalmasabbak a kora tavaszi csibék, melyek télen már tojást termelnek. Viszont éppen júniusban hullott mag és rovarvilág takarmányai tarlóval és kapásával, azonnal nagy területtel igen kedvez a fejlődésnek. A vér-, ideg-, hús- és tollképzéshez szükséges ásványi sók, vitaminok, növényi és állati fehérjék, napfény és mozgás mind elősegítik a gyors fejlődést és nagyobb hústömegek termelését.

E tények mellett nem haladhatsz el érdekeltlenül, mert itt változtathatjuk a kárt hasznossá és gyűjthetünk némi tökélet gazdaságunknak évi további berendezkedésére. Termeljünk minél több júniusi csibét.

Csaby Dénes
m. áll. gazd. felügyelő

HÍREK

A kukorica szállítására vonatkozó korlátozás megszűnt és így a kukorica szállításához nem kell szállítási igazolvány.

A bab és borsó árát a jövőben a gazda szabadon állapíthatja meg, miután a közlést a társasági miniszter eme két hüvelyes árát felszabadította.

Jó gyümölcs-termet vár Kecskeméten. A jelek szerint ha közbe nem jön valami rendkívüli természeti csapás, az idén negyedik millió kilogramm gyümölcsöt szednek le Kecskeméten.

Májusi hitelek. A Gazdasági Főtanács a májusi hitelkeretet 112 millió forintban hagyta jóvá az áprilisi 82 millióval szemben. A mezőgazdaság májusban az összehitelek 67 százalékát kapta, azaz 76 millió forintot.

Magyar summásokot keres Svédország. Egy svéd kormánytanácsos a nemzetgyűlésen kijelentette, hogy a svéd kormány tárgyalásokat kíván folytatni Magyarországgal magyar mezőgazdasági munkásoknak Svédországban való alkalmaztatása érdekében.

TISZÁNTÚLI KISIPAR, KISKERESKEDELEM

Debrecen fogyasztóinak érdekei a kamaraközi tárgyalásokon

A napokban Budapesten érkeztet tartottak a vidéki kereskedelem, illetőleg a fogyasztó közönség kívánságainak kielégítése érdekében. A tárgyalások sikerrel jártak.

A pesti tárgyalások legfőbb eredménye az áruelosztás feljavítása volt. Nem vitás, hogy a munkásság és tisztviselő réteg az utóbbi időben az áruelosztás rendszertelenség következtében nem tudott kellő mennyiségű áruhoz jutni, ez, valamint az időközben fellépett drágaság nagyban fokozta a köztérben munkavállalók elégedetlenségét. Ujból is ismételték le kell szögeznünk, hogy a kereskedő társadalom a legnagyobb mértékben együttérző a minden téren működő — ipari, mezőgazdasági és szellemi munkássággal, hiszen a régebbi időben is a kereskedő társadalom valóságosan ellátta hitellel a fogyasztót és most is — bár maga csak ígéretet kapott —, a hitelnyújtás terén teljesítőképességének határán felel a fogyasztók rendelkezésére állott. A kereskedő társadalom és a fogyasztók érdeke egy síkon mozog és ami az egyiknek fáj, azt a másik is megérzi. Minden kétségen felül áll, hogy a vidéket szinte mondhatni feleltelenül elhanyagolták és nem törődtek azzal, hogy a vidéken tapasztalható áruhiány, mind gazdasági, mind pedig politikai szempontból óriási hátrányokat jelent. Könnyen érthető természetesen, hogy a fogyasztók az ilyen más okok következtében előálló hibákat mindjárt a kereskedőtársadalom bűnéül róják fel: mert hiszen magával a fogyasztóval a kereskedő áll a legközvetlenebb összeköttetésben. Az illetékesek figyelmét külön felhívta a társulat arra, hogy a vidék részére árut a lélekszámnak megfelelően feltétlenül biztosítani kell. Addig, amíg ilyen irányú általános intézkedés nem történik, a jelenlegi megkötöttség, valamint a túlzott kereslet következtében előálló áruhiány csak felesleges surlódásokhoz vezet, amelyet a köznyugalom szempontjából is el kell kerülni.

Nem közömbös az adózás szempontjából sem a helyes áruelosztás, mivel adóbevételeire a kincstár csakis forgalom esetén számíthat. Forgalmat pedig csakis megfelelő áruelosztással lehet elérni. A pénzügyi hatóságok megértést mutattak a vidék hiányos ellátásával szemben az adóközfizetések megkötése terén is. Az adóközfizetések rendszerét továbbra is fenn akarják tartani, mivel a kincstár ugyancsak megtalálta a maga számítását. Egyelőre nem lehet szó arról, hogy a kincstár rátérjen a tiszta jövedelem kimunkálásával létrehozott adózási rendszerre, mivel a jelenleg fennálló közfizetés és haszonfizetés kulcsok, valamint az ezekkel arányban nem álló magas közterhek nagyon kevés, vagy jórómán semmi tiszta jövedelmet nem engedélyeznek.

A részletkereskedelem

A részletkereskedelemből szóló rendelkezés, mint illetékes helyről értesültünk, elkészült és rövidesen kiadásra kerül. A részletkereskedelemből szóló rendelkezésben megfoghatatlan területnek tekintették. Most ezen változtatni kíván a hatóság. A kereskedelmi miniszterium fogja megállapítani a részletkereskedelemben felszámítható haszonkulcsot.

Érdekképviselet a drágaságról

A drágasági hullám kitűnő alkalmat szolgáltat egyeseknek, hogy újabb kirohanásokat intézzenek a kereskedők és a kereskedelem ellen. Nem lehet a kereskedőket minden alkalommal céltáblának odaállítani egy felzárkózott tömeg elé, amely nem ismeri a gazdasági adottságokat és az árkiállító tényezőket.

A mai árat nem a keres-

let és a kínálat szabja meg, hanem hivatalok és iródok, a kalkulációk előzetes részletes felülvizsgálata után. Nem a kereskedők találták ki tehát azokat az árat, amelyek ellen most a tömeg

harcol. Véleményünk szerint az áruhiányon kívül az élelmiszer- és mezőgazdasági cikkek drágaságának alapvető oka az esőhiány. Adj Uram, esőt! És jobb hatásfokot!

Elrendelik a rendes könyvvezetést és a kereskedők cégbejegyzését

Az 1875. évi XXXVIII. törvény-cikk 16. §-a úgy rendelkezik, hogy minden kereskedő tartozik cégét üzlete megkezdésével egyidejűleg az illetékes törvényszéknél bejegyeztetni. Ez a rendelkezés kufároknak és házalókra egyáltalán nem, zsibárosokra, korcsmárosokra, közönséges fuvarosokra és más iparosokra annyiban nyer alkalmazást, amennyiben üzletük a kisipar köré meghaladja. Ezenfelül köteles minden kereskedő bejelenteni, laponként folyószámmal ellátott és átfűzött könyveket vezetni, amelyek üzletét és vagyoni állását teljesen feltüntetik. Szabadságában áll a könyvvezetés bármely módját használni.

A cégbejegyzési kötelezettségnek olyan kevés kereskedő tett eleget, hogy a Kereskedelmi Miniszter még 1890. évben felhívta a Kereskedelmi és Iparkamarát,

hogy minden kiadott iparjogost-ványról a Miniszternek és az illetékes törvényszéknek tegyenek jelentést, a törvényszék pedig végzésben hívja fel a kereskedőt, hogy cégét jegyeztesse be.

Azóta 57 év telt el, de a kereskedők 90 százaléka ma sem jegyeztette be cégét. A könyvvezetés is sok esetben olyan primitív, hogy arra a kereskedő maga sem hivatkozhatik, ha valamit bizonyítani akar.

Ennek a helyzetnek a kereskedelmi miniszterium véget akar vetni és rövidesen olyan rendelet jelenik meg, amely kötelezővé teszi a cégbejegyzést és rendes kereskedelmi könyvek vezetését.

Ez végre olyan intézkedés, amely nem árt a kereskedelemnek, hanem a bizalmat és a könyvek bizonyító erejét emeli.

Felemelték a vidéki kereskedők textil kiutalását

Az Anyag- és Árhivatalnál a hét elején tárgyalás volt a vidéki kereskedők textil kontingensének új megállapítása ügyében. A tárgyalásokon a debreceni kereskedelmi kamarát dr. Rádai László s. titkár képviselte, aki előadta, hogy a vidék lényegesen kevesebb árut kap mint a lakosság számaránya. Pannaszóznak a miatt is, hogy az adófizetés alapján járó sorozatjegyeket sem kapják meg.

Az Anyag- és Árhivatal textil bizottsága új döntéssel orvosolta a vidéki kereskedők sérelmét és felemelte a pontszámokat. A százon aluli pontszámú kiskereskedők részére 100-ra emelték a pontokat. 100-tól 2000-ig 25 százalékkal történt az emelés. A júniusi jegyeket, még a régi megállapítás alapján fogja az Árhivatal kiküldeni, de a következő alkalommal már a kamara juttatja el a jegyeket a kereskedőkhöz. Ez biz-

tosítékot jelent, hogy a kereskedők valóban megkapják azt a mennyiséget, ami adófizetésük alapján jár nekik.

A kamara most minden kereskedőnek kiküldi egy bizonyítványt, melyet az adóhivatalnak kell kitölteni és abból állapítják meg mennyi a kereskedőnek 1947 január 1-től május 31-ig terjedő időre a kereseti jövedelmi és forgalmi adója. Az új megállapításnál nem a múlt évi, hanem az idei öthónapos adófizetés számít az árú kiutalásánál. Az értekezleten közölték azt is, hogy az új sorozatjegyek sorozáma magassabb lesz az eddiginél. A termelés is örömeletesen javult s ez teszi lehetővé a 25 százalékos emelést. A nagykereskedők részére pontok nem lesznek, mert a nagykereskedők a kiskereskedők pontjai szerint szerzik be a gyárakból az árut részükre.

Kontárok nem végezhetnek tetőfedést

Háztulajdonosok, kik tetőfedő munkákat, vagy tetőjavítási munkát kívánnak végeztetni, ezt kizárólag tetőfedő mesterekkel végezhetik. Akinnek erre jogosítványa nincs és mégis ilyen munkát felvállal, kihágást követ el, melyért büntetés jár. Kéményjavítás esetén a munkát végző kéménymester, vagy iparos csakis a kéményjavítással kapcsolatos munkákat végezheti el, amely csakis a kémény közvetlen csatlakozó tetőrézre terjedhet ki.

A forint előtti követelések rendezése

Az állam és üzemeivel szemben áruszállításból, munkateljesítményből, építkezésekből stb. fennálló számlakövetelések bejelentése folyamatban van. Ezek rendezésére tehát sor kerül. Kérdés: mi lesz a sorsa azoknak az iparos követeléseknek, amelyek a városok, törvényhatóságok és községek részére a stabilizáció előtti időben teljesített munkából állnak fenn? E tekintetben ugyanis még kormányintézkedés nincs.

Az IPOK ebben az ügyben már több tájékoztató lépést tett. Az építési- és közmunkügyi miniszter maga is ártir ebben a tárgyban a pénzügyminiszterhez, aki választatában közölte, hogy a felvetett kérdésben végleges állási foglalmi egyelőre nincs módjában. Az állam és üzemei részére — a felszabadulás és stabilizáció közé eső időben — áruszállításból és más magánjogi jogaimon teljesített szolgáltatásból eredő követelésekre vonatkozó átszámítási táblázat kidolgozása ugyanis folyamatban van. Csak ennek ismer-

retében lesz eldönthető az a kérdés, hogy a 11.800—1946. M. E. sz. rendelet függelékében közölt táblázat alapján célszerűbb-e a számbeforgó követeléseket rendezni. Egyben azt is közli a pénzügyminiszter, hogy a felszabadulás előtti időpontban keletkezett követelések átértékelése egy további valorizációs probléma, amelynek általános elvi alapon való megoldása ezidőszáig még nem időszerű.

Ipartestületek csak iparosoknak bélyegezhetik le a lábbeli utalványt

A lábbeli javításra kibocsátott utalványok számtalan esetben jogosulatlan iparúzó kezébe kerülnek. A fogyasztók az utalványokat saját maguk kívánják beváltani s ezáltal a lábbelikesztő iparos csekély megélhetését is károsítja. A gyári üzemek egy tömegben próbálják az utalványokra a börtnyagot megszerezni s így saját háztárgyi műhelyekben feldolgoztatni. A rendelkezés szerint minden utalvány csak akkor váltható be, ha azon az ipartestület bélyegzője rajta van.

Utalványokat csak iparos részére szabad lebélyegezni. Figyeljék az utalványok beváltásának mennyiségét nehogy akadályon leüljenek az iparos, aki a saját neve alatt kontárkodik, vagy jogosulatlan iparúzó folytató üzemeknek utalványait bélyegzett felül. Minden esetben, ha bármilyen gyanú merül fel, az utalvány lebélyegzését meg kell tagadni az ipartestületnek, mert a kézműves lábbelikesztő ipar másképpen az egyre növekvő létszámban megmaradni nem tud. Felelősséget is iparosok-

kat, szakosztályi elnököket és jegyzőket, hogy szigorúan tartásuk magukat a korábban megküldött utasításokhoz, mert az abban foglaltak biztosítják csak a malnehéz helyzetben az iparos megélhetését.

Elvi határozat a munkadíjak szabályozásáról

A kisiparosok és háziparosok által számítható árak, illetve munkadíjak szabályozásáról az Iparügyi Miniszter a 150.100/1946. Ip. M. számú rendelettel (Magyar Közlöny 205 szám.) intézkedett. Ennek a rendeletnek a II. számú mellékletében (Irányelvek a kisipari árvekések elkészítéséhez) I-es fejezetének („nyersanyagok”) 7. pontja helyébe a 150.237/1947. Ip. M. számú leirat szerint a következő rendelkezés lép:

„A nyersanyagok beszerzése, kezelése körüli tevékenység, valamint a befektetett tőke költségei és hasznai feletében a kisiparos (háziparos) jogosult az árvekésbe felvett anyagköltségek után külön tételben — 15 százalék bruttó hasznót számítani.

Az eredeti rendeletben megállapított 10 százalékos haszonkulcsot azért kellett 10 százalékra felemleni, mert a teljes árból nyújtandó 5 százalékos rendkívüli ár-engedmény, valamint a forgalom után fizetendő adók miatt a feldolgozott anyagoknál a kisiparos nem juthatott hozzá indokolt regeközfizetésének megtérítéséhez.

Előkészületek a debreceni kamarai választásokra

A kamarai választásokról szóló rendeletben megjelölt határidőben megtartják a választásokat. A szervező munkát megindította a kamara a hazzártartozó törvényhatóságok területén. Vasárnap öt helyen lesznek értekezletek, melyeken a kamara főtitkárja és a részvezetők. Nyiregyháza Radó Rezső dr., kamarai főtitkár és Dr. Harsányi Imre titkár, továbbá dr. Rádai László s. titkár jelennek meg a gyűléseken.

Kisújszállásán dr. Serly Kálmán, Hajdúszoboszlón Kókay Károly dr. Hajdúböszörményben dr. R. Antal Antal, Hajdúnánáson dr. Barabás Gábor, Kisvárdán Kovács s. titkárak ismertették az érdeklődőkkel a választási rendeletben megjelölt rendelkezéseket.

Elbocsátás és munkaszüneteltetés

Több esetben merült fel a kérdés a debreceni iparosok körében, hogy felmondás idő után tartozik-e a munkaadó a munkavállaló után OTI-díjakat fizetni. Az ipartestület elvi döntésre hívta fel az IPOK-t, mely a napokban ezeket válaszolta:

— Ha a munkaadó munkavállalójának munkahiány miatt felmond, úgy a felmondási időre járó munkakönyvet szabályszerűen ki kell jelenteni. Ha nem mond fel, úgy a kollektív szerződés értelmében időleges munkabeszüntetés címén ki kell lehet „szeccolni”, de ez esetben változatlanul kell az OTI járulékokat fizetni. Kijelentés nem kell a munkavállalót, de köteles a munkaadó a paritásos bizottság által megállapítandó kártérítési utalványt fizetni, amikor nem dolgozik. Ez az általánosan általában a rendes órabér 50—60 százaléka szokott lenni. Tehát többbetes munkaszünet esetén jobb a munkaviszonyt megszüntetni.

A géperejű bérkocsi engedélyek felülvizsgálata

A magyar kormány 5.310—1947 M. E. sz. rendeletével a géperejű bérkocsi vállalat fenntartására jogosító engedélykijárat felülvizsgálatát rendelte el. (A rendelkezés megjelent a Magyar Közlöny 98. számában.) E szerint az engedélykijáratokat felül kell vizsgálni és az engedélyesek 1947. szeptember 1 után üzemüket csak abban az esetben folytathatják, ha erre a közlekedésügyi miniszter az engedélykijáratra vezetett számadékával engedélyt ad.

A rendelet melléklete szerint a miniszter úrhoz címzett kérdőíven kell kérni a felülvizsgálatot és a kérelmet a vállalat telephelyére illetékes első tisztviselőjénél kell benyújtani. Az engedélyezés kérdésében a közlekedésügyi miniszter jogorvoslat kizárásával határoz.

A továbbiakban meghatározza a rendelkezés azokat az eseteket, amikor az üzem továbbfolytatását engedélyezni kell és amikor az engedélykijáratot meg kell vonni.

Ha a miniszter a felülvizsgálat során az üzem továbbfolytatását nem engedélyezte, akkor a vonatkozó határozat kézbesítésétől számított 90 napon túl az ipart folytathatni nem lehet. Vegül kimondja a rendelkezés azt, hogy ezen rendelet után a géperejű bérkocsi vállalat fenntartására jogosító engedélykijárat kiadásához a közlekedésügyi miniszter előzetes engedélyre van szükség.

45 tonna napraforgóolaj kiutalása

Az anyaghivatal arról értesítette a kamarát, hogy újabb nagyobb tétel amonakiszóddát és napraforgó olajat utalt ki a kisipar részére. A nagymennyiségű anyag földőre fedezi a vegyítők, kemefestők, fehérneműtisztítók és vegyi anyagok előállításával foglalkozó iparosok szükségletét. Nyers napraforgóolajból 45 tonna került kiadásra. Ebből 30 tonna a szappanfőzőknek jut, 15 tonnát pedig a vegyészeti iparágak kapnak. Minthogy az országban megfelelő maronátról készletek nincsenek, az anyag és árhivatal a maronátról kiutalásáról csak később fog intézkedni, ha ilyen áru a külföldi beszerzésből beérkezik.

A nagyvasúti értekezlet és az érdekképviseletek

Ismeretes, hogy hétfőn, a hó 8-án és kedden, a magyar vasút döntő tényezői Debrecenben tartják értekezletüket. Ezen a kétnapos gyűlésen a személy, teher és autóbussz szállítási kérdések kerülnek megvitatásra. A vasúttal szemben táplált igények, különféle formában megnyilatkozó kívánságokat is tárgyalni fognak. hogy az értekezleten megjelenő szakembereknek módja legyen a felmerült problémákkal behatóan foglalkozni, a debreceni kamara a debreceni és vidéki érdekképviseleteket felhívta, hogy juttassák el kívánságukat, melyek a vasút forgalmára és a tarifával kapcsolatos kérdések orvoslására vonatkoznak.

Munkaadó és munkavállalók vitája

Érdekes munkügyi vitát döntött el e héten az Ipartestület központja. Egyik debreceni nagyvállalkozó pár héttel ezelőtt bejelentette, hogy 8 munkavállalójának felmondott. Az utolsó munkahét befejezésén néhány munkás beteglapot kért, mellyel az OTI orvosnál jelentkezett. Az orvos vizsgálat betegnek találta őket és táppénz fizetésére vette fel. A betegnek minősített munkások azzal a kérelemmel fordultak a vállalkozóhoz, hogy most már fizesse nekik a táppénz folyósítása előtti 3 napi fizetésüket. A vállalkozó a kérelmet megtagadta azzal, hogy a kollektív szerződés 2. pontjának 4. bekezdése szerint is csak azok a munkavállalók tarthatnak igényt a 3 napi táppénz előlegre, akik hivatalosan is igazolják, hogy előzőleg 7 napig munkaképtelenek voltak. Már pedig a három munkavállaló az utolsó napig munkában volt és egészségesen dolgoztak.

A debreceni ipartestület véleményét kért az IPOK-tól az ügyben. A válasz a következő:

— A megbetegedett volt munkásokkal szemben táppénzfizetési kötelezettség nem áll fenn. Ugyanis a munkaadó és a munkavállaló között a munkaviszony megszűnt. Nevezett munkavállaló csak arra volt kötelezettségbe, ha azok munkanélküliek, a munkából kilépést követő 28 napon belül beteglapot állítson ki részükre.

HIREK

Dolgozotts, hogy dolgozhass!

Medárd esőt hozott

Emberemlékezet óta nem volt június elején olyan kánikula, mint az elmúlt napokban. Különösen itt, a Tiszántúlon, ahol 35 fok körül mozgott a hőmérő higanyszála. Am Medárd meghozta az esőt. S ami még fontosabb: lassú, csendes, áldást hozó esőt. Az újra megszomjazott határ möhön nyeli el az ég ajándékát. Ha nézünk Isten segítségével betakarítjuk a termést, egy pillanatra majd gondoljunk az esőt hozó Medárdra is.

— x —

Várható időjárás: Élénk szaksztyugati, nyugati szél, változó felhőzet, néhány helyen záporos, zivatar. A hőmérséklet alig változik.

Ügyeletes gyógyszerárak: Reményesség Csapó u. 22. Mátyás király Vámospércsi u. 16.

RÁDIÓMŰSOR. Vasárnap: 7: Reggeli zene, 8: Hírek, 8:20: Hangfoglalás, 9: Református vallásos felőre, 9:30: Unitárius vallásos felőre, 10: Görög katolikus istentisztelet, 11: Evangélikus istentisztelet, 12: Déli harangszó, hírek, 12:15: Anyák 5 perca, 12:20: Részletek a Cigánybőrőből, 14: Hírek, 14:10: Hangfoglalás, 15: Az elbeszélés magyar mesterei, 15:20: Farnadi Edit zongorázik, 15:45: Vasárnapi krónika, 16: Akáclobos kis faluból, 17: Hírek, 17:10: Magyar Parnaszus, 18: Vasárnapi beszégetés, 18:20: Falurádió, 19: Házi együttes, 19:55: Elbeszélés, 20: Hírek, 20:15: Protestáns éneklések, 21: A Rádió hangja, 21:10: Sporthírek, 21:15: Hangfoglalás, 21:30: Rádió-ankét, 21:50: Hírek oroszul, 22: Hírek, 22:25: A vasárnap sportja, 22:40: Táncczene, 23: Hangfoglalás, 24: Hírek, 0:10: Hírek franciául, 0:20: Hírek angolul — Budapest II. 10: Hangfoglalás, 17: Ótóra tea, 18: Hírek, 18:05: Megszületett az első tömbgyerek, 18:30: Könyvü dalnok, 19: Falurádió, 19:30: Hangfoglalás, 20: Orgonán játszik Várhelyi Antal, 20:30: Könyvszemle, 21: Hírek, 21:15: Cigányzene, 22:15: Hangfoglalás.

Hétfő: 6:30: Falurádió, 6:45: Reggeli torna, 7: Hírek, 7:20: Áttelepítési közlemények, 7:30: Reggeli zene, 8: Háztartási tanácsadó, 8:15: Hangfoglalás, 9: Cigányzene, 10: Hírek, 12: Hírek, 12:15: Virágos Mihály énekel, 13: Pest-budai képes krónika, 13:20: Házi együttes, 14: Hírek, 14:10: Körmeny Alice énekel, 14:30: Előadás, 14:50: Hangfoglalás, 15:15: Rádióiskola, 15:55: Műsorismertetés, 16: A párisi opera kullszál, 16:15: Filmrészletek, 16:40: Petőfi világa, 17: Hírek, 17:10: Párthíradó, 17:20: Hadifogolyhíradó, 17:25: Vöröskeresztközlemények, 18: Előadás, 18:30: Versek, 19: Elindul egy karrier, 19:30: Falurádió, 19:45: Új gazdák negyed-órása, 20: Hírek, 20:20: Magyar muzsika, 21:20: Hangos híradó, 21:40: Orosz nyelvoktatás, 21:50: Hírek oroszul, 22: Hírek. Mit halunk holnap? 22:25: Táncczene, 22:55: Hadifogoly híradó, 23: Szovjet lemezek, 24: Hírek. Budapest II. 17: Ótóra tea, 18: Hírek, 18:05: Hangos híradó, 18:30: Könyvü melódikák, 19:45: Közéleti négyedóra, Dósa Mária énekel, 20:30 Rádiószabadegyetem, 21: Hírek, 21:15: Mi történik a világ-gazdaságban? 21:30: Hangfoglalás, 22:30: Hangfoglalás.

Szabadlába helyezték a népbírósi tárgyalás alkalmával őrizetbevetettek. A debreceni rendőrség államvédelmi osztálya négy egyént őrizetbe vett a kedden megtartott népbírósi tárgyalás során. Közülük az egyiket már pénteken szabadlábra helyezték azzal a meghagyással, hogy rendőri felügyelet alatt marad. Szombatban a többi három őrizetbevetett is szabadon bocsájtotta a rendőrség, mert mindhárom bejelentett lakással rendelkeznek Debrecenben. Mindkét eljárás tovább folyik. Közösen több tanu kihallgatására kerül sor.

— Szepessy György, a kondásból lett festőművész ma, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel előadást tart az Ipartestület előadótermében legszebb festői témáiról.

— Dr. Liszt Nándor meghalt. Dr. Liszt Nándor haláláról érkezett hír Debrecenbe. Liszt Nándor határozott írói és költői tehetségét teljesen a szélsőjobboldali és reakciós törekvések szolgálatába állította. Emiatt Budapestról, hol a háborús években a Nemzeti Színház titkára volt, a felszabadulás elől elmenekült. Bécsben elvált feleségétől és fiától és egy Bécs melletti franciskánus kolostorba vettette fel magát. Ott érte a halál.

* Már egy pohár jól hűtött Polgári sör mellett is szórakozhat a Bika terrasán.

— A Nemzeti Bizottság politikai megbízhatóságot igazoló küldöttsége f. hó 9-én délután 2 órakor a Városháza kistanácstermében ülést tart. Az érdekeltek megjelenése feltétlenül szükséges.

— Hajdúbosszormény város területéről egy drb 3 éves szemle-terka üsző elbhangott. Aki tud róla jelentse a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth utca 20. sz. 46. sz.) szobájában.

— Karika István tanult lakost őrizetbe vette a debreceni rendőrség büntügyi osztálya. Karikát több betöréses lopás elkövetésével gyanúsították.

— A virágokon jöbött ki bosszúját. Bosszúból ismeretlen tettes Orosz Imre Hunyadi u. 11. szám alatti lakos kertjében összetörte a virágcserepeket és a virágokat, a földbezsúrt karókat pedig eltörölte.

— Több ezer forint értékű ékszer és ruhaneműket lopott ismeretlen tettes Tápai Miklós gyógyszerész Pacsirta u. 11. sz. alatti lakásából.

— Mészáros Károly Hungária u. 3. sz. alatti lakosnak zsebéből ellopták havi fizetését.

— Ismeretlen éjszakai látogató összetörte a Friedländer sírkövegyáiban a sírköveket, amelyek őrzése Veres Gábor Erzsébet u. 46. sz. alatti lakosra volt bízva. A kár mintegy 2000 forint.

— Kerékpárlopások. Györfy Albert debreceni lakos fahöz támasztott kerékpárját ellopták. Forgács Gábor Kurucz u. 42. sz. alatti lakos a görög katolikus templom mellett hagyta kerékpárját. Egy házba bement s az alott ismeretlen tettes a kerékpárt akasztékájával és kalapjával együtt ellopta.

— Hírdemény. A városi tanács az állami adóhivatal átvételét követően felhívja a város érdekelteket, hogy a városi hadserg ellátása, illetőleg jóvátertel céljára beszolgáltatott terményei, termékei és állati átadások kiadott átvételi elismervényeket buzákötvény igénylése céljára a város jóvátertel ügyosztályánál f. évi június hó 30 napjáig fizetési utalványra cserélje ki. Figyelmezteti a tanács az érdekelteket, hogy a jelzett határidőn túl buzákötvény kiszolgáltatás iránti igény a pénzügyminisztérium rendelete alapján nem érvényesíthető. Városi tanács.

* A Bika belső új terrasán kitűnő kímért borok mellett muzsikál Magyarok.

— Hatvanéves házassági évforduló. Id. Rác János és neje szül. Nyíri Julianna, Kerekes telep Rudolf utca 24. sz. alatti lakosok most ünnepelték szűk családi körben házassági hatvanéves évfordulóját. Id. Rác János a Termény és Áruakárnak volt 33 éven át raktárnoka. A ritka jubileumot megért házaspár 12 gyermek nevelt fel, 7 fiút és 4 lányt, de csak öt gyermekük él. Ugy id. Rác János, mint felesége már betöltötték 82 életévüket. Magas koruk ellenére jó egészségben vannak. Családtagnak és ismerősök elhalmozták őket jókívánságaikkal.

— Az ebadó befizetés határidejét június 30-ig bezárólag meghosszabbítottuk. Felhívjuk ezért az érdekelteket, hogy a fenti határidőig f. évi oltási bizonyítvány bemutatása mellett ebadójukat a városi adóhivatal földszint 57-es számú szobájában haladéktalanul fizessék be. Az ebadó be nem fizetése kihágási eljárás megindításának jogkövetkezményét jár. Városi Tanács

— A favágás új ára. A debreceni kézfavágók szakszervezete a városi tanács hozzájárulásával a következő béreket állapította meg: 1 méteres dorongfa mázsánkénti fűrészelése 1.50 forint, hasgatása 1 forint, összesen 2.50 forint; 1 méternél hosszabb ronkfa fűrészelése 2 forint, összesen 3 forint; hasgatott tuskó fűrészelése mázsánként 2 forint. A bérek fahordás és berakás nélkül értendők. A debreceni favágók szakszervezete felkéri Debrecen város lakosságát, hogy a tűzfát lehetőleg csak szakszervezeti favágókkal vágassák.

— Találtatott. Május hó 28-án talált Gém János Elap 105. sz. a. lakos 2 drb. lovat, melyet a rendőrségre behozott. A lovakat a debreceni bitang-istállóban helyeztem el. A lovak tulajdonosa megfelelő jártatással a rendőrkapitányság I. em. 59. sz. helyiségében jelentkezzen. — A rendőrségre beszoáltattak 1 pár férfi fekete fél cipőt és 1 drb. szürke férfi kalapot. Tulajdonosa kellő igazolás mellett a rendőrkapitányság I. em. 59. sz. helyiségében jelentkezzen. — Beszoáltattak 1 drb. fonott vesszőkosarat benne lévő különböző iratokkal. Tulajdonosa kellő igazolás után átvétel végett a rendőrkapitányság I. em. 59. sz. helyiségében jelentkezzen. Dr. Köbenvendy Lajos s. k. rendőrelvezredes.

— A jövő héten a debreceni népbírósi büntető tanács dr. Tomola Béla elnöklete alatt Komádiban és Berettyóújfaluban tárgyal több háborús és népellenes ügyet, míg az öttáji különírtanacs ugyanakkor Miskolcon tárgyal.

— Felmentette a debreceni népbírósz Horváth Sándor műszerez, debreceni rádiókereskedő. A népbírósz népellenes bűntettel vádolta, mert állítólag 1936-ban feljelentette volna Orbán Lajos debreceni lakost, aki egy hentesüzletben fasiztaellenes kifejezéseket használt. A bizonyítási eljárás során nem nyertek a vádak bebizonyosítását és a vádlottat felmentették.

— A M. Állami Erdőgazdasági Üzemek (Málherd) debreceni erdőgazdasága a volt Debrecen városi erdői területén előforduló csánalvélű és egyéb gyógynövénygyűjtemék vállalatba adására versenytárgyalást hirdet. Az 1947. évre érvényes igazolvánnyal rendelkező gyógynövénygyűjtőknek a beváltók zárt frásbéli ajánlatukat az erdőgazdasághoz címezve (Széchenyi utca 39. sz.) legkésőbb június 15-ig adják be. Részletes feltételek ugyanott megtudhatók.

* Schaff táncskolájában (Sas utca 2.) ma táncvizsga 11 óráig. 10-én új tanfolyam kezdődik.

* Kertelő gyorsíróversenyt rendez a Gyorsírószövetség a Debreceni Gyorsíróversenytársasággal, 100, 120, 150, 200, 250, 300 sztagos versenypályákkal a Társulati Kereskedelmi Középiskolában június hó 8-án 9 órakor. Jelentkezés dr. Naményi Gyula keresk. isk. tanárnál.

* A Bika belső új terrasán kitűnő kímért borok mellett Magyarok muzsikál.

— Versenytárgyalási hírdemény. A debreceni Államépítészeti Hivatal az építési és közmunkaügyi minisztérium megbízásából Hajdú vármegye területére korlátozott nyilvános versenytárgyalást hirdet a debreceni Állami Kórház belgyógyászati pavilonjának helyreállítási munkával kapcsolatban I. kömüves, II. bádógos, III. asztalos, lakatos, IV. tüvegés, V. tetőfedő és mázó, VI. villanyszereelő és VII. vízvezeték-szerelő munkákra. A közpályázati költséggel biztosítva vannak. A versenytárgyalásra az állami feltételek kötelezők. Ajánlati úrlapok f. hó 9-től az Államépítészeti Hivatal (Vármegeháza II. 46.) helyiségében önköltségi áron beszerezhetők, az ajánlatok ugyanoda f. hó 14-én délelőtt 10 óráig nyújtandók be. Debrecen, 1947 június hó 6-án. Államépítészeti.

* Az Országos Református Jóléti és Gazdasági Társulat irodájának új címe: Csapó u. 56. sz.

— Vonatgázolás Tiszacsege az állomás közelében a vonat elgázolt egy ismeretlen gyermeket. Karját több levágta a vonat kereke. Egerbe vitték kórházba s állapota súlyos.

— Kivonatos versenytárgyalási hírdemény! A debreceni Tudományegyetem Gazdasági Hivatala Debrecen város területére korlátozott nyilvános versenytárgyalást hirdet az egyetem összes épületén végzendő ablak üvegezési munkálatokra. A kifrás részletei (Versenytárgyalási Hírdemény, Ajánlat-úrlap, Munkafeltételek) a Gazdasági Hivatal Közigazgatási osztályán (II. em. 1. a. tó) hétköznapokon délelőtt 10 óráig 1 óráig 2 forintos áron szerezhetők be. Az ajánlatokat 1947. évi június hó 21-én délelőtt 10 óráig kell benyújtani. Bónatpénz nincs kikötve. Debrecen, 1947 június 7. Dr. Tóth Lajos sk. egyetemi gazdasági hivatali igazgató.

— Jósoltak bővültek a cigányasszonyok még a száradásra kitett ruhákat is elvarázsolták... Özv. Varga Imréné Telek u. 52. sz. alatti lakos feljelentést tett Lakatos Jánosné és Lakatos Kálmánné cigányasszonyok ellen, akik udvarába bementek jósolni és a száradásra kitett ruhaneműt ellopták.

— Nyitott ablakon át lopott ismeretlen tettes Nyitrai Ernő Hajnal u. 17. sz. alatti lakásából egy pár barna női cipőt.

— Harcos leány. Zsurkal Zoltán István u. 42. szám alatti lakos feljelentette Bokor Irén hajdúvárosi lakost, mert szóváltás közben őt tetlegesen inzultálta.

— Kerékpáron ment Vámospércsre Bernáth Ferencné Rudvám u. 18. szám alatti lakos és a kerékpár qomagtartójáról elhagyta kosarát, amelyben 410 forint volt.

* Dr. Szathmári Ferenc orvos rendelését újra megkezdte Csallag u. 94. Telefon 375.

— A megvadult bika Farkas Lajos kismarjait lakost súlyosan megsebesítette. Súlyos sérülésekkel a sebészeti klinikára szállították.

— Szövetséges győzelem a második világháborúban. A Debreceni Tudományegyetem Egyetemes Történelmi Intézete folyó hó 12-én, csütörtökön délután 4 órakor tartja előadásorozatának második részét (A keleti hadszíntér) a Központi Egyetem XI. tantermében. Belépőji nincs, érdeklődőket szívesen látunk.

* Estéknél felüldülhet olesón és kellemesen az Arany Bika terrasán.

* Aranyvásárlásnál keresse fel Hajdú György ékszerüzletét Piac u. 52. sz. Apolló mozival szemben.

* Fűrdőresszeket hozott anyagból tökéletes kivitelben készítek, Rózsa Árpádné Püspöki palota. Telefon 12.

* Férfi fűrdőressz 1398 Ft., gyermekharisnya fehér, zokni, nagy választékban Pélhő kézimunkaipar Szent Anna u. 10.

* Simai gyors- és gépiróskolában állandó beíratkozás. Államvizsga, vidékieknek vasútkedvezmény. Piac 73.

* Már egy pohár jól hűtött Polgári sör mellett is élvezheti Magyar Gyuzsi muzsikáját az Arany Bika kerthelyiségében.

* Jegyepárok figyelme! Valódi tömör 14 karátos arany karikagyűrűk, ékszerek órák olesó árban beszerezhetők Hajdú György ékszerüzletében Piac u. 52. Apolló mozival szemben.

Toicsvai (tokajhegyaljai) sajtátermésű 0 és Uj, valamint édes boraim literenként is kaphatók, 6 forinttól. Piac u. 9. emelet 7.

Magyarótlát tanuljon zongorázni, alapos oktatás, gyors haladás. Dr. Szabóné, Darabos u. 37.

* JO ALLAST AKAR? Tanuljon gépirás, gyorsírást dr Naményi gyorsíróiskolájában Piac 58. Lincium-házban.

* Ütő foglalkozásnak nélkülözhetetlen a Ferenc József keserűvíz.

Virág a romházon

Ami lelke mélyéig megrázza mindig a vidéki látogatót Budapestben s améhez a pestiek sem tudnak soha hozzászólni, az a romházak szomorú látványa. Ijesztő, szármalmas csontváz egy-egy ilyen teljesen kiégett, kibelezett házkolosszus, amelynek falain át-átsútt a mindinkább árlelő nyár új életet hirdető napfénye.

Egy ilyen halott háztömbön meglepő, csodálatos látványt nyújtott valahol a Vörmező táján egy virágos erkély. Egyetlen ép lakás sem maradt a házban, csupa rom és pusztulás az egész négyemeletes sarokház. Mintha egy élő lény sem lakna benne, hiszert hol is lakjon? Se tető, se padlat, se ablak, se ajtó, mindenütt csak rom és rom... És az egyik elsőemeleti erkély, amely csodálatosképpen ép maradt, köröskörül tele van muskátlyal. Ugy hat ebben a halott, szürnyűsüges környezetben, mint a feltámadás niszterluma.

Muskátly erkély, csupa magyar virág... Te vagy a magyar élniakarás, a diadalmas életigéret maga!

* Faragó Rózsi és Bancel György jegyesek.

— A debreceni gyermekélektani társaság alakuló közgyűlést tart f. hó 9-én, hétfőn délután 6 órai kezdettel a ref. Kollégium I. em. 18-as számú termében. Kiváratos minden mevelőnek érdeklődése és megjelenése a közgyűlésen.

— A debreceni népbírósz szombaton tartotta meg a folytatódó főtárgyalást Fásy Mihályné tüzöltő neje, Debrecen, Telek u. 27. sz. alatti lakos bűntügyében. Azzal valótták, hogy a lakásban demokrácia elleni kijelentéseket tett. Fásyné azzal védekezett, hogy haragból bosszúból jelentették fel. A tárgyaláson a vádak nem nyertek bebizonyosítását, így a népbírósz felmentő ítéletet hozott.

* Orvosi rendelém megnyitottam Homokkert, Szabó Kálmán u. 38. szám alatt. Dr. Filipp Géza.

— Férfivő változott egy többgyermekes hindu asszony. Uj Delhiből jelentik: Egy 40 éves hindu asszony, több gyermek anyja férfivő változott. Az átalakulás 12 esztendő alatt ment végbe és a helyi orvosok megállapítása szerint most már majdnem teljesen befejeződött. (MTI)

— Előtekintések a Nemzeti Bizottság által kiadott bizonyítványok. A pénzügyminiszter rendelkezett arról, hogy a Nemzeti Bizottság által kiállított bizonyítványok illetékmentesek.

* Női szandál legoicsóbban Ökrösnél, Sas u. 1.

* Poloskártsa cyángazzal vagy kontaktelejrással garancia mellett: Bozokó vegyésztermék, Rákóczi 25.

* Grafológusnő minden egyén kézfírásából mindent megmond. Hozzáértőjeiről is felvilágcsit. Széchenyi 19.

* A Kistempomi Egyházzász nőszövetsége művirág és kesztyűkészítő tanfolyamot rendez. Felvilágosítást nyújt a központi nőszövetségi irodája 10 óráig 12-ig. (Kálvin tér 17.)

* Orvosi hír. Dr. Gödény Sándor bór és nemibeteg szakorvos rendelését újból megkezdte. Csapó u. 1. sz. (Alföldi palota.) bal lépcsőház, I. emelet.

* Ötéves találkozó tartanak június 29-én délelőtt 10 órakor mind azok a tanítónők, akik 1942-ben végeztek a képzőt. Kérjük volt iskolatársainkat, hogy vidéken lakó ismerősöket értesítsék. Találkozás az új Dózi előcsarnokában.

— A Kollégiumi Kántus szokásos évzáró hangversenyt f. hó 11-én, szerdán délután 6 órakor tartja a Kollégium II. emeletén lévő Kántus teremben. A műsoron Kodály, Bartók és külföldi szerzők énekkari művel, zongoraszámlók és vízszavaltatok lesznek. Ezúton hívja és várja a Kántus régi pártfogóit és minden érdeklődőt szeretettel a Vezetőség.

Vízvezeték, gázi, központi fűtést készíti — javít, szőlő órák mellett HENELE FERENC Rákóczi-utca 12. sz.

KIFOGASTALAN modern
nyeli gyermekkoszt keresek
volt Hungaria malom.
12-229

GYERMEK sportkoszt eladó
Kohácsi út 15. 12-243

350 CM3-ES vaskarteres
DKW motoroképpár eladó.
Malacovszky, Rakovszky u.
56 sz. 12-375

JÓ állapotban lévő gyer-
mek sportkoszt eladó.
Kossuth u. 23. kapu alatt
második ajtó. 12-398

MODERN fehér steppelt
nyeli gyermekkoszt eladó.
Csapó u. 55. 12-400

100 CSEPEL segédmotor ol-
dón eladó. Zolna Lajos u. 10
Hadházi utcából. 12-420

MOTORGYMUT 300x19 vagy
500x19-es és 1 db motor-
pótlást veszek Nyil u. 117.
12-448

550-ES DKW motorhoz al-
katérez kapható Csapó u. 98
12-451

MEGVÉTELÉRE erek jó ál-
lapban lévő 1 és fél ton-
nás teher gépkocsit Hadhá-
zi u. 28. sz. 12-464

GYERMEK sportkoszt eladó
Hatvan utca 58. balra 1. a.
12-477

MOTORKÉPPÁR 350 kb
DKW eladó. Megtekinthető
Fehér Barna műszerezésű.
Sas u. 4. 12-485

GYERMEKKOSZT mély,
sportkoszt, női ruhák, cipők
eladó Rákóczi u. 61.
12-492

UZLETI AJANLAT (13)

VASALÓSZÉN, szarv jól ki-
egelt, kilonként 1.20. Vi-
szonteladónak kedvezmény,
Kovács, Szent Anna u. 36.
13-300

SODRONY-ágybetétek, erős
keresőfontok, Kerti vasbu-
torok vasgatyák, mosdók,
álló ruhafüggetek készünek
és megrendelhető Ottóhá-
Rákóczi utca 13. 13-233

RETIKULT készült készit,
javít hozott anyagból is
Kisné, Apafi u. 155.
13-397

GYERMEK, női, férfi fa-
tápu borsfias szandálak
5 főtől eladók nagyban is.
Érdeklődni Robur cipőüzlet.
Piac u. 50. 13-422

ASZTALOS mester hozott
anyagból olcsón vállal mun-
kát és javítást, Nagy Sándor
Pacsirta utca 1. 13-486

HAZISZEMET elvarozását
vállalja fotócsúban minden
nap, mellettképekben min-
dennap a régi vállalat Ver-
tessy, Csapó u. 57. 13-486

ADÁS-VÉTEL VEYES (14)

NAGYBÉRETEU, modern jég-
székényi elalom vagy csele-
relem Borbély Lajos hentes
Kaba. 14-222

GYÖNYÖR Zeonán szobor
eladó, Rákóczi 11. kereszt.
épület. 14-234

AZ ALLAMI Kórház keres
megvetelre egyaránt nagy-
mértű, 3 zárral ellátott
székényre. Irásbeli
ajánlatot armegjelöléssel és
árcsúval Magoss György-ter
19. alá kerü. Kórház-
igazgató. 14-291

KUTYELSZERELÉS eladó,
Irinyi utca 4. 14-293

JÉGSZERELÉS, fűdőkád,
rongált burtok eladók.
Kommós út 17b. 14-297

MODERN jégszekrény eladó
Apafi utca 91. 14-335

JÉGSZERELÉS 2 ajtó el-
adó Piac u. 63. emelet.
14-340

VIZMENTES ponyvák meg-
vetelre keresek Csapó u. 95.
ajtó 5. 14-347

UZLETI szekrényes állézái
ávegves válszafai áftóval el-
adó Huray, Iparkamara.
14-359

GAZTÜZELÉLY három lyuk-
kál két sütvél eladó Mik-
száth u. 4. 14-268

EGY nagy üstház és teknő
eladó, Tószar utca 9.
14-250

ELADÓ zománcos fűdőkád
megillető Apafi utca 75.
14-209

ARANY ezüsttárgyak; vá-
sárol Hajdu György ékszer-
ület Piac utca 52. Apolló-
val szemben. 14-217

CSALÁDI ház eladó, gazdál-
kodónak is megfelel, két
szoba előszoba nyri konyha
istálló, disznói góré, szénés
szín 400 négyzetlő telek-
kaj Nyilas telep Rászó
Gyula u. 35. sz. 14-380

KIRAKAT üvegvető és
nagy mosóteknő eladó Piac
utca 52. sz. 14-403

ELADÓ egy fehér zománc-
zott fűdőkád Maróthy
György utca 37. 14-414

ZOMANCOZOTT asztali-
hely fűszekrény fűdes
kői kősi lakókonyha női-
kerékpár eladó, Busi u.
10. 14-424

ASZTALTÜZELÉLY és ko-
vácsfűvő használt olcsón el-
adó. Széchenyi u. 55.
14-489

**„Szép bútor
Szébb élet” Hirdeti:**

Bernáth
butorokereskedő

Piac-utca 28. Gamhrinus Állás

VENNEK két 150x250 fűgö-
nyöt eszpekezővetőből és
arany kaóra. Cim a kiadó-
ban. 14-379

6 SZEMÉLYES ezüst evő-
eszköz megvetelre keresek,
Cim a kiadóban. 14-399

ELADÓ Werthem kassza,
vastargoncák gazdász kony-
haszája, házhely Arany
János u. 16. 14-435

FUSZERBERENDEZÉS.
kerékgyártó szerzőm és
egy új 6 és fél sukros sze-
kér famunka, cim a kiadó-
ban. 14-436

JÓ állapotban lévő fűbe-
gató kősi eladó, megtekin-
thető Mikós u. 49. 14-459

KISEBB méretű jégszekré-
nyek eladók Jateküzlet
Piac utca 38. 14-472

EGY háztartási új jégszekré-
ny eladó Batthyány u. 8.
14-482

ELADÓ egy 3 főtőlóra,
érdeklődni Kossuth u. 10. ke-
reszépület. 14-491

LAKÁS, LAKASCERE (15)

KÖZPONTBAN lévő 1 szoba
konyhás lakásomat elcseré-
lém, hasonló szoba, konyha,
kamárta lakásai lehetősé-
besorogás - Ajánlatokat
„Beisősgit” jellegű a ki-
adón. 15-1355

KÖZPONTBAN lévő 1 szoba
konyhás lakásomat elcseré-
lém hasonló ahoi jégzárta-
rás megengedve. Ajánlatot
kát Vasutas jellegű a ki-
adón. vv. 15-137

KERESEK 2 szoba konyha,
speizos (esetleg fűdőkád) la-
kást a Maróthy György
utca közelében javítást
vagy költség megtérítést
vállalok Behók Ferenc sító-
mester Maróthy György u.
31. 15-225

MAGÁNOS kertes lakásomat
elcserélném Péterfia, Csa-
pó utca környékével, Dem-
binszki sz. 15-285

SZEP házmesteri lakáso-
mat elcserélném hasonlóval
vagy bíres lakással, Bur-
gundia 15. 15-286

NYILASTELEPEN magános
udvarral szoba konyhás
lakásomat elcserélném,
Ugyanitt egy fűkamara
eladó, Cim a kiadóban.
15-757

ELCERÉLNEM két szoba
konyhás lakásomat, buda-
pesi egy vagy kétszobás
omfortossal Eötvös u. 13.
15-269

ELCERÉLNEM egy szoba
konyha speizos lakómat ha-
sonlóval vagy kétszobással
Veres u. 28. 2. ajtó. 15-277

ELCERÉLNEM kétszobás
öszkomfortos modern, szá-
raz lakásomat hasonlóval,
Cim a kiadóban. 15-253

EGY szobás konyhás laká-
somat elcserélném hasonló-
val vagy két szobással, la-
het külsőleg is. Szent
Anna utca 47. keresztútján.
15-259

ELCERÉLNEM 2 szoba
konyha előszobás lakásom
1 szoba konyha speizos, hol-
dienztartás van, Piac utca
28b. III. 19. 15-232

ELCERÉLNEM két szobás
öszkomfortos lakásomat
kétszobás konyha speizos-
sal, Timár utca 52. II. eme-
let jobbra. 15-234

KERESEK egy 6 kétszobás
azonnal beköltözhető lakást.
Minden költségét azonnal
megfizetek. Lőrincz Wer-
bóczy 10. 15-235

SZOBÁ, konyhás lakást ke-
resek költségmegtérítéssel a
városban, Nyil utca 41.
15-246

PIAC közelében lévő vilá-
gos utcára nyíló műhelye-
met elcserélném rendez szob-
ba konyhás lakásért, Cim a
kiadóban. 15-246

MISKOLCI 2 szobás kertes
lakómat elcserélném debrec-
eni 2 szobás lakással, —
Bethlen utca 14. Tanfel-
gyelőség. 15-196

ELCERÉLNEM kertes la-
kásom városival, cim: Honi
utca 6. sz. 15-191

BELVÁROSI két szoba, elő-
szoba, fűdőkád lakáso-
mat elcserélném 3 vagy 4
szobás öszkomfortos lakás-
sal, Érkezzni Piac u. 9. I.
15-382

ELCERÉLNEM két szoba
konyha speizos lakásom 2
vagy három szobás lakás-
szal, lehet kerti Rákóczi
u. 58. II. ajtó. 15-382

KÉTSZOBÁS komfortos lakás
üzletkötéssel elcserélhető
egy szobás konyhás, esetleg
szobafűtő mázól iparjogi-
sítvánnyal kiadó, Hatvan
utca 85. 15-208

ELCERÉLNEM két szoba
konyha speizos lakásom 2
vagy három szobás lakás-
szal, lehet kerti Rákóczi
u. 58. II. ajtó. 15-382

KÉTSZOBÁS komfortos lakás
üzletkötéssel elcserélhető
egy szobás konyhás, esetleg
szobafűtő mázól iparjogi-
sítvánnyal kiadó, Hatvan
utca 85. 15-208

ELCERÉLNEM két szoba
konyha speizos lakásom 2
vagy három szobás lakás-
szal, lehet kerti Rákóczi
u. 58. II. ajtó. 15-382

KÉTSZOBÁS komfortos lakás
üzletkötéssel elcserélhető
egy szobás konyhás, esetleg
szobafűtő mázól iparjogi-
sítvánnyal kiadó, Hatvan
utca 85. 15-208

ELCERÉLNEM két szoba
konyha speizos lakásom 2
vagy három szobás lakás-
szal, lehet kerti Rákóczi
u. 58. II. ajtó. 15-382

KÉTSZOBÁS komfortos lakás
üzletkötéssel elcserélhető
egy szobás konyhás, esetleg
szobafűtő mázól iparjogi-
sítvánnyal kiadó, Hatvan
utca 85. 15-208

ELCERÉLNEM két szoba
konyha speizos lakásom 2
vagy három szobás lakás-
szal, lehet kerti Rákóczi
u. 58. II. ajtó. 15-382

KÉTSZOBÁS komfortos lakás
üzletkötéssel elcserélhető
egy szobás konyhás, esetleg
szobafűtő mázól iparjogi-
sítvánnyal kiadó, Hatvan
utca 85. 15-208

TELJES ELLÁTÁS (17)

KÉT diáklányt teljesellátá-
sra felveszek, Széchenyi ut
16. 17-426

UZLET (18)

UZLETHELYISÉG, italmérés
nek, hentesüzletnek külö-
nösen alkalmas Piac u. 42.
alatti kiadó. Érdelkődni
helyezinen folgó építkezé-
snel. 18-101

A VÁROS egyforgalmasabb
helyén üzlethehelyiség átadó.
Áru átvétel jellegű. 18-334

ASZTALOS műhelynek való
helyiség keresek Péterfia
utca 37. 18-305

KÉT részöl álló műhely-
helyiség központban átadó,
cim a kiadóban. 18-255

CSAPO utca elején üzlet-
helyiség átadó. Cim a ki-
adóban. 18-228

SIMONFFY utca 7. szám
alatti étkészé központi-
rípéssel azonnal átadó. 18-388

UZLETEK, keresmák, vendé-
gökök vidéken le átadók.
Többször társulhatnak Gál-
ocsynál, Baltazar 12. 18-416

FASZERKEZETU üvegvető
nyári műhely eladó, Hűve-
lyes u. 1. 18-431

SAROK fűszertüzet íalmé-
résű joggal berendezéssel át-
adó, cim a kiadóban. 18-458

OLCSÓ árért stírgözen át-
adó egy jömenetű háztar-
tási és bazárüzlet, cim a
kiadóban. 18-460

HAZ, VILLA (19)

BOLDOGKERT, Úszó u. 7.
szobák ház sürgősen eladó,
19-123

NAGYTELKEU ház gyümö-
lőssel, szőlővel eladó Ho-
moker Szoboszlav Papp
u. 24. vv. 19-1168

ELADÓ Dóberdől u. 10. sz.
ház 22 szoba, előszoba, ka-
mara, nyári konyha mosó-
ház. 19-327

ELADÓ Arany János utca
35. számú ház, hajlított
kártyozott tetet butók, —
Érdeklődni házesternél,
Pácsi utca 2. 19-333

NYULAS, Hangyás utca 15-
számú ház eladó. 19-195

ELADÓ Téglakert Balaton
utca 51. számú ház, azonnal
átvehető. 19-298

KETKEMENŐS pékség üz-
lettel és lakással 344 négy-
zetlő telekkel azonnal be-
költözhető eladó Kintzél u.
49 sz. 19-316

ELADÓ kis családi ház
Pudra u. 17. Homokkert. 19-343

ERZSÉBET u. 23. számú
kis családi ház gyümölcsös
udvarral eladó, értekezni
Kossuth u. 11. Ökrös. 19-354

ELCERÉLNEM Péterfia u.
38. számú 2 szobás utcai
lakásomat 1 szobás komfo-
rtos lakással belvárosban.
19-355

BUTOROZOTT szoba ágy-
nemű nélküli kiadó, Mikós
u. 33. szám 19-257

SZEPEN BUTOROZOTT szoba
tisztviselőnek, vagy tiszt-
viselőnek kiadó, Csemets-
gye u. 4. szám. 19-237

BUTOROZOTT szoba kiadó,
Varga-utca 38. 19-239

BUTOROZOTT szobát keres-
két júnus eszejére „dolgo-
zó nő” jellegű. 16-241

KORREKT magános albér-
lő felveszek, Hortobágy u.
13 sz. 16-47

KÜLÖNBÉJÁRATU utcai
butorozott szoba kiadó,
Pesti utca 57. 16-200

ÖZVEGY asszony alberté-
telvez öreg nyugdíjas férfit
kinek kevés butora van. Vi-
rág utca 37. 16-216

KÜLÖNBÉJÁRATU utcai
butorozott szoba kiadó, cim
a kiadóban. 16-406

BUTOROZOTT szoba fűdők-
szobával kiadó Teleki u. 52.
16-412

EGY különbéjáratu buto-
rozott szoba kiadó Széchenyi
u. Érdeklődni Robur cipő-
üzlet Piac u. 50. 16-422

UTCAI butorozott szoba
fűdőkád használatú ki-
adó, Török Balint u. 2. 16-434

KÜLÖNBÉJÁRATU utcai bu-
torozott szoba két komoly
üzemelő részére ágyoneművel
vagy anélkül kiadó Arany
János u. 50. 16-438

ELCERÉLNEM vagy eladom
nyiregényi fűvel lakáso-
mat, melyben van három és
egy szobás lakás, 300 négy-
zetlő gyümölcsös, érdeklő-
ződni Nyomató u. 6. 19-390

HÁZAT keresek Stezer fo-
rintos, három méter hűtők
két, 60 nap alatt, Hűve-
lyes, Nyil u. 23. 19-428

BEKÖLTÖZHETO családi
ház eladó Domb utca 17.
19-441

ELADÓ kétszoba konyha,
előszoba konyha, istálló,
szőlő, 1000 négyzetlő ter-
ületen, gazdálkodónak és
keresőknek igen alkalmas,
Csepel-sz. 37. 19-489

ELADÓ 3x1 szobás családi
ház, kombinált konyhasze-
ker, Temető utca 16/b.
Árpád-terénél. 19-475

FÜLD, TELEK (20)

ELADÓ Hajdusoboszlón a
Bánom szőlőterben 641
négyzetlő részben gyümö-
lő, részben pusztatelek.
Értekezni lehet Timár u. 24.
vv. 20-1733

ELADÓ Király Ferenc utca
40. számú telek, értekezni:
Kar utca 34. 20-361

ELADÓ Boeskaiban szőlő
jűdős áron, értekezni
Kendz Kszalki u. 3. 20-254

ELADÓ házhely Hajdúszo-
boszlón Rákóczi út. —
Bethlen utca 55. 20-240

60 HOLD föld lakással és
gazdasági épületekkel egy
darabban vagy két részben
október 1-re haszonbérbe
kiadó vagy örök áron eladó.
Érdeklődni Nagyvárad utca
11. szám. 20-221

75 HOLD föld tanyaival el-
adó Nádudva határában. —
Cim a kiadóban. 20-459

ELADÓ 30 hold feletre ta-
nyás föld 30 ezerért Kie-
gyesen 3 hold Csepelen u.
13. sz. 20-440

HAZHELYEK eladók Monos
pörpályi kövesútnál, Érdeklő-
dni Wesselyi u. 15. 20-444

ELADÓ 300 négyzetlő sa-
roktelek Nádasi u. 14. sz.
Poroszlav ut végén, érdeklő-
ződni Dugovics u. 5. 20-449

HAZHELYEK Kiss Áron és
Harsányi Gusztáv utcán el-
adók és egy zártas mérleg
Arany János u. 31. 20-490

BÉRLÉL (21)

ONDODON Fáy útlőben 8
hold tanya föld békendő
Andó-féle Pacsirta u. 53.
1-326

CSEPLŐGARNITURA 4-es
huzatós felebe kiadó. —
Boeska ter 7. ez. 21-279

KIADÓ Ebesen 4 hold ten-
ger, érdeklődni vasárnap
egész nap lehet, Gerébi te-
lep, Iren utca 18. 21-202

**INCANTANFORCALMI
IRODA (22)**

BULYOVSZY Borbála. In-
gatanrodája Török Bálint
utca 19. Eladók a város
minden részében kisebb
nagyobb házak, üzletek is,
emeletes házak, Téglaakert-
ben két hold föld lakással,
22-497

PATAY Ferenc ingatlan-
forgalmi irodája, Csapó
utca 19. Csapó utca elején
emeletes házhoz beköltöz-
hető. Forrányzok mellett
gazdálkodónak való ház be-
kölözhető, Korányi utcán
előző ház, Kossuth utcán
5 szobás komfortos villa be-
kölözhető, Szondi utcán
családi ház beköltözhető.
Varga utcán 2 szobás há-
lyen 15 ezer frt. Forgalmos he-
lyen üzemezős daráló mal-
om sok épülettel, azonnal
átvehető 25 ezer frt. Kie-
séry Sámuel utcán üzletes
családi ház Jásosi utcán 2
szobás ház 7000 frt. Nép-
fűdő mellett 3 szobás villa
15.000, Nyilastelepen 3 zo-
bás jó ház Iren utcán 2
szoba konyhás nagy gyümö-
lőssel, Hosszupályán jó
ház használati forgalmos he-
lyen, Halpi állomás mel-
lett 27 hold jó tanyaival.
Nagyhegyesi iskolánál 13
hold előszobával föld, Kie-
máson 5 hold jó tanyaival,
Fancsikán 8 hold, Boeska-
kert mellett 13 hold aká-
cserdő. 22-296

KOVÁCS József ingatlan-
közvetítő Homok u. 82. El-
adó ingatlanok: Csapó ut-
cán házak 150, 65, 45.000
ért. Simonyi utcán villa 30
ért. Rákóczi utcán nagy-
szobás beköltözhető, Kut u.
112, Virág 27. Erőszék 69,
Berek 10. Nyil 30, Virágud-
vár 16, Kuruc 19. Mű-
társaság 14, Jósika 12,
6.500. Zrínyi 24. Kétszobás
három telek mindentéle ü-

háza villa, Zrínyi 49. Kétszer
egy szoba, konyha 4.500.
Bánkon 12 hold prima ta-
nyás föld szőlők, telek
nagyvárosban. 22-322

SURGÖSEN eladó ingatlan,
nagy kedvező fizetés mellett,
házak a város egész terü-
lén, minden kivételben. Ta-
nyás földök 5, 10, 15, 25,
75, 100 holdasok, hűtők,
jómával felkészt, Cséplő
Kávin-ter 12. 22-310

BAKÓCZY László ingatlan-
forgalmi irodája, Werbóczy
utca 8. Eladó házak: Kossuth
utca utcán ötétszobás négy-
szobás, háromszobás, kétszobás
öszkomfortos lakás-
okkal 70.000. Megyéniza
közelében emeletes beköltöz-
hető négy szobás lakással
45.000, közvetlen Piac u. 50.
mellett határozás legmoder-
nabb öszkomfortos beköl-
tözhető 45.000. Egyetem fele
emelésre modern árúvilla,
beköltözhető, Péterfia jobb-
oldalián kétbörű modern
komfortos lakással 45.000.
Hévízvár 31. családi ház
nagytelek gyümölcsös, —
Domokos Lajos 3 kékialkás
nagytelek huszonötézer, Pa-
ragó 13 minden elfogadható
áron, Német 22 háromso-
bás modern villa, Ruyter 48
a városi faraktár mellett
adoménis négy szobás öko-
tözhető villa hűtővel, alkalmi
vétel tizenötézer.
Nagyvárdi körúton ötétszobás
adoménis öszkomfortos
bombarútt emeletes villa
25.000. Széchenyi utca bal-
oldalián adoménis öszkom-
fortos erősen bombarútt
modern emeletes villa hu-
szonötézer. Széchenyi utca
végén beköltözhető ha-
zunközös nagytelek ház-
alatti ház istálló, göré
szőlővel huszonötézer, Arany
János 24. alkalmi áron,
Diófa 33 kékialkás áron,
Péterfia jobboldalián három-
lakásos alpinizist prima
épület tizenhátezer, Kossuth
utcai villamos végállomásá-
nál, Som 3 háromszobás be-
kölözhető modern villa gyü-
mölcsös 16.000, Sámsoni-
úti vámháznál Ág 3 adó-
mentes háromszobás kitűnő
épület gyümölcsös tizen-
hátezer. Egylemi tanári la-
kások közelében beköltözhető
háromszobás komfortos adó-
mentes úrvilla sürgős elköl-
tözés miatt tizennyolcezer.

Mikós utca elejénél sarok-
ház adoménis kétszobás
komfortos és háromszobás
lakással hentesüzlettel po-
tenci tizenöcezer. Hará-
ny Gusztáv u. 25. tizenkét-
ézer, Nyil u. 14. tizenöt-
ézer, Szabolcs u. 14. tizen-
négyézer. Nagyállomás kö-
zelében háromszobás remek
családi ház szőlő gyümö-
lőssel tizenöcezer, Széchenyi
u. 23. tizenháromezer, Kossuth
templonnál kétszobás komfo-
rtos tizenöcezer, Erőszék
7/a. tizezer, Arany
János utcán nagytelek
többalakos hűtővel öce
tizezer, Csapókerületi álom-
nál beköltözhető háromzo-
bás családi ház tizenöt-
ézer, Nyil 24. tizenötézer.
Varga utcán négy szobás
komfortos bombarútt leg-
primább épület tizenöcezer.
Huszár Gál u. 26. üzlettel
lakással adoménis villa-
szerű tizenöcezer, Buda-
Ézsaiás 73 jelenlegi ha-
romvászárú mellett tize-
méteres új tetlaépülettel
750 öl telek pont nyolce-
ézer, Szondi 19. nyolcezer,
Kuruc 13. nyolcezer, Szik-
szal 5 adoménis gyümö-
lőssel tizezer, Hévízvár